

ZÁPADOČESKÁ UNIVERZITA V PLZNI

FAKULTA EKONOMICKÁ

Diplomová práce

**Fúze obchodních společností z účetního a daňového
hlediska.**

Mergers from accounting and tax point of view.

Denisa FUSEKOVÁ

Plzeň 2015

ZÁPADOČESKÁ UNIVERZITA V PLZNI
Fakulta ekonomická
Akademický rok: 2014/2015

ZADÁNÍ DIPLOMOVÉ PRÁCE

(PROJEKTU, UMĚLECKÉHO DÍLA, UMĚLECKÉHO VÝKONU)

Jméno a příjmení: **Bc. Denisa FUSEKOVÁ, DiS.**
Osobní číslo: **K14N0037K**
Studijní program: **N6208 Ekonomika a management**
Studijní obor: **Podniková ekonomika a management**
Název tématu: **Fúze obchodních společností z účetního a daňového hlediska.**
Zadávající katedra: **Katedra financí a účetnictví**

Z á s a d y p r o v y p r a c o v á n í :

1. Zvolte cíl a metodický způsob řešení.
2. Charakterizujte proces fúze z hlediska právních předpisů, ekonomických přínosů a rizik.
3. Popište účetní, daňové a obchodně-právní aspekty fúze.
4. Představte vybrané podnikatelské subjekty z hlediska předmětu činnosti a základních ekonomických ukazatelů.
5. Navrhněte účetní řešení fúze v zúčastněných subjektech.
6. Zhodnoťte účetní a daňové dopady fúze na nástupnickou společnost a formulujte závěr.

Rozsah grafických prací: **neuveđen**
Rozsah pracovní zprávy: **60 - 80 stran**
Forma zpracování diplomové práce: **tištěná**
Seznam odborné literatury:

- **HLAVÁČ, Jiří.** *Fúze a akvizice.* Praha: Oeconomica, 2010. ISBN 978-80-245-1635-6
- **JOSKOVÁ, Lucie et al.** *Fúze - právo, účetnictví a daně: praktická příručka pro realizaci vnitrostátních fúzí společností s ručením omezeným a akciových společností.* Praha: Linde, 2012. ISBN 978-80-7201-885-7
- **VOMÁČKOVÁ, Hana.** *Účetnictví akvizicí, fúzí a jiných vlastnických transakcí.* Praha: Bova Polygon, 2009. ISBN 978-80-7273-157-2

Vedoucí diplomové práce: **Ing. Jana Hinke, Ph.D.**
Katedra financí a účetnictví

Datum zadání diplomové práce: **25. října 2014**
Termín odevzdání diplomové práce: **24. dubna 2015**

Doc. Dr. Ing. Miroslav Plevný
děkan

Prof. Ing. Lilia Dvořáková, CSc.
vedoucí katedry

V Plzni dne 25. října 2014

Čestné prohlášení

Prohlašuji, že jsem diplomovou práci na téma

„Fúze obchodních společností z účetního a daňového hlediska.“

vypracovala samostatně pod odborným dohledem vedoucí diplomové práce za použití pramenů uvedených v příložené bibliografii.

Plzeň dne 10.4.2015

Denisa Fuchsová
.....
podpis autora

Poděkování

Na tomto místě bych ráda poděkovala vedoucí mé diplomové práce Ing. Janě Hinke, Ph.D. za odborné vedení diplomové práce, cenné rady a připomínky. V neposlední řadě bych také ráda poděkovala své rodině za trpělivost a podporu v době zpracování této diplomové práce.

Obsah

Úvod	7
1 Cíl a metodika práce.....	8
2 Přeměny obchodních společností	10
2.1 Charakteristika fúze a akvizice	10
2.2 Historie a vývoj fúzí	11
2.3 Motivy pro fúze a akvizice.....	12
2.3.1 Synergický efekt	13
2.3.2 Diverzifikace	13
2.3.3 Daňové motivy	13
2.4 Typy fúzí	14
2.4.1 Fúze sloučením.....	14
2.4.2 Fúze splynutím	15
2.5 Právní úprava fúzí.....	15
2.6 Výhody a nevýhody fúzí	18
3 Účetní aspekty fúze	20
3.1.1 Rozhodný den.....	21
3.2 Přecenění majetku a závazků v účetnictví	22
3.2.1 Goodwill vs. oceňovací rozdíl k nabytému majetku.....	23
3.3 Oceňovací rozdíly z přecenění majetku a závazků	24
3.3.1 Zaúčtování přecenění u majetku s oprávkami	25
3.3.2 Majetek s opravnou položkou.....	27
3.3.3 Opravné položky k zásobám.....	28
3.3.4 Zákonné opravné položky k pohledávkám.....	29
3.3.5 Odložená daň	30
4 Daňové aspekty fúze	31
4.1 Daň z příjmů a daňová ztráta	32
4.1.1 Termíny pro podání daňového přiznání.....	33
4.2 Odpisování hmotného majetku	34
4.3 Přecenění položek aktiv u nástupnické společnosti.....	34
4.3.1 Pozemky	35
4.3.2 Dlouhodobý majetek.....	35
4.3.3 Dlouhodobý nehmotný majetek	35

4.3.4	Nedokončené investice	35
4.3.5	Zásoby	36
4.3.6	Pohledávky	36
4.4	Oceňovací rozdíl k nabytému majetku.....	36
4.5	Goodwill	37
4.6	Daň z přidané hodnoty.....	38
4.7	Daň z nabytí nemovitých věcí a daň z nemovitých věcí.....	38
4.8	Daň silniční	39
5	Představení zúčastněných společností	40
5.1	Popis vlastnické struktury	40
5.2	Předmět činnosti	41
5.3	Vývoj finanční pozice a výkonnosti	41
5.4	Finanční analýza	45
6	Popis připravované fúze.....	49
6.1	Definice cíle fúze	49
6.2	Harmonogram fúze spol. BETA s.r.o. se spol. ALFA s.r.o.	50
6.3	Náležitosti projektu fúze spol. BETA s.r.o. se spol. ALFA s.r.o.	52
7	Návrh účetního řešení fúze v zúčastněných společnostech	56
7.1	Zaučtování přecenění k rozhodnému dni fúze.....	56
7.2	Stanovení výše oceňovacího rozdílu a způsob zaučtování.....	59
7.3	Výpočet a zaučtování odloženého daňového závazku.....	61
7.4	Stanovení odpisů u nástupnické společnosti	62
7.5	Metoda a postup sestavení zahajovací rozvahy k rozhodnému dni fúze	63
8	Zhodnocení účetních a daňových dopadů fúze na nástupnickou společnost.....	65
8.1	Účetní aspekty fúze v nástupnické společnosti	65
8.2	Daňové dopady fúze na nástupnickou společnost.....	67
8.2.1	Fúze z hlediska daně z příjmů.....	67
8.2.2	Aspekty daně z přidané hodnoty v souvislosti s fúzí.....	69
8.2.3	Fúze z hlediska ostatních daní.....	69
	Závěr.....	71
	Seznam tabulek.....	73
	Seznam obrázků	73
	Seznam použitých zkratk.....	74
	Seznam použité literatury	74
	Abstrakt.....	82

Úvod

S pojmem fúze nebo akvizice se v posledních letech lze setkat stále častěji a to v důsledku výrazné globalizace trhů. Nejde pouze o slučování firem v rámci jednotlivých zemí, ale o vznik velkých, nadnárodních společností. V podmínkách tržní ekonomiky se firmy v určitém smyslu samy stávají zbožím, při fúzi a akvizicích se lze dívat na spojení dvou firem jako na nákup jedné firmy druhou.

Motivy přeměn obchodních společností mohou být různé od optimalizace nákladů, daňových úspor, přístupu na nové trhy a k novým technologiím až po pokus o získání lepšího postavení na trhu a oslabení konkurence. Pomocí fúze lze také zjednodušit vlastnické a organizační struktury. Nový vlastník očekává budoucí přínos ať už ve formě finančních zdrojů, know-how nebo lidského kapitálu.

Integrace podniků je dlouhodobý a složitý proces, který vyžaduje součinnost všech zúčastněných stran. Kromě vlastníků, managementu a zaměstnanců podniků je nutná spolupráce s řadou odborných pracovníků z oblasti ekonomie, práva, účetnictví a daní. Každá společnost, která prochází procesem fúze, řeší jednak otázky právní – vypracování relevantních dokumentů a jejich notářské ověření, vyhotovení znaleckých posudků, zveřejňování příslušných dokumentů, informování dotčených institucí atd., otázky účetní – sestavení řádných a mimořádných účetních závěrek, povinnost auditu, přecenění majetku a závazků, a v neposlední řadě i otázky daňové – povinnost podání přiznání k dani z příjmů, majetkovým i nepřímým daním, povinnost ohlášení fúze správci daně.

Zrealizované fúze však nemusí vést automaticky k úspěchu. Tyto transakce mohou výrazně ovlivnit jak pozitivně, tak i negativně budoucí fungování podniku a projevit se posílením či oslabením výkonnosti ekonomiky na lokální, národní či globální úrovni. Předpokladem pro zdárné dokončení fúze je kvalitní příprava celého procesu fúze postavená na reálných cílech, dodržení legislativních požadavků a zajištění kontinuity fungování podniku. Vzhledem k tomu, že se na přípravné a realizační fázi podílí celá řada osob, je jedním z hlavních předpokladů úspěchu dobrá koordinace činností všech zúčastněných.

1 Cíl a metodika práce

Cílem této práce je charakterizovat problematiku fúze s důrazem na účetní a daňové hledisko a následně získané teoretické znalosti aplikovat do prostředí konkrétních společností, které zvažují, zda k fúzi přistoupit. Práce má zhodnotit účetní, daňové a obchodně - právní aspekty předpokládané fúze a vytvořit metodiku pro řešení přeměny společností fúzí. Vzhledem k tomu, že se jedná o tuzemské společnosti, je práce zaměřená na vnitrostátní fúze obchodních společností. Problematiku přeshraniční fúze a specifika fúzí družstev tato práce neřeší. Z důvodu uvedení citlivých údajů nejsou v práci uvedena jména společností, jedná se však o reálně existující společnosti, které v práci vystupují pod fiktivními názvy společnost ALFA s.r.o. a společnost BETA s.r.o.

Základem, na kterém je práce postavená, je literární rešerše. Dle odborné literatury byly zpracovány úvodní a teoretická část práce, která je podkladem pro uplatnění získaných informací v praxi. Teoretická část práce je zaměřená na objasnění možnosti přeměny obchodních společností. Jsou zde uvedeny typy fúzí, motivy pro fúzi a případné výhody a nevýhody vyplývající z fúze. Následně je krátce nastíněna historie a vývoj fúzí, právní úprava fúze. Je zde rozebrán zákon č. 125/2008 Sb., o přeměnách obchodních společností a družstev, který tvoří právní rámec pro transakce s podniky, a objasněny základní pojmy, s kterými zákon pracuje. Následně se teoretická část práce zabývá účetní a daňovou problematikou vztahující se k fúzi.

V praktické části práce jsou představeny společnosti, kterých se fúze týká, z hlediska předmětu činnosti a základních ekonomických ukazatelů. Stručně je charakterizováno prostředí, ve kterém obě společnosti působí. Na základě získaných informací z teoretické části práce a informací o zúčastněných společnostech je představen návrh projektu fúze a návrh účetního řešení fúze v zúčastněných subjektech. Následně je sestavena zahajovací rozvaha k rozhodnému dni, který byl stanoven na 1.1.2014. V návaznosti na účetní řešení fúze jsou zhodnoceny daňové dopady fúze na nástupnickou společnost. Je zde pracováno s předpokladem, že k ukončení fúze, tzn. k zápisu do obchodního rejstříku, dojde do 31.12.2014.

V závěru práce jsou shrnuty zjištěné skutečnosti, účetní a daňové aspekty vyplývající z navrhované přeměny sloučením. Celá práce může zároveň sloužit jako účetní, daňová a právní metodika pro řešení vnitrostátních fúzí obchodních společností.

2 Přeměny obchodních společností

Za přeměnu obchodních společností jsou považovány fúze, rozdělení, převod jmění na společníka, změna právní formy a přeshraniční přemístění sídla. V případě fúze, rozdělení a převodu jmění na společníka je typický přechod alespoň části jmění jednoho subjektu, popř. více subjektů, na jiný existující či nově zakládaný subjekt. Přechodem jmění subjekt zaniká, aniž by mu předcházela likvidace. Při převodu jmění na společníka dochází ke změně účasti osob na subjektech zúčastněných na přeměně. Společníkům, kteří přicházejí o své postavení, náleží protiplnění odpovídající hodnotě jejich účasti. Při změně právní formy nedochází k zániku původní a vzniku nové společnosti, veškeré jmění zůstává i po změně právní formy u téhož subjektu a nedochází ani ke změně okruhu společníků. Taktéž u přeshraničního přemístění sídla zůstává existence společnosti zachována, přesouvá se pouze sídlo společnosti do jiného státu a zároveň může dojít ke změně právní formy. [8, s. 11]

2.1 Charakteristika fúze a akvizice

Jednou z možností, jak uskutečnit přeměnu společností, je fúze. Spolu s rozdělením odštěpením se v praxi využívá nejčastěji. Při fúzi zaniká minimálně jedna společnost bez likvidace a její jmění přechází na právního nástupce. Přechod zahrnuje převod majetku a závazků na nástupnickou společnost. Nástupnická společnost přebírá práva a povinnosti za zaniklou společnost. [8, s. 28]

Akvizice představuje proces, v němž je získáván takový podíl na „ekvitě“, tj. základním a vlastním kapitálu společnosti, který nabyvateli dovoluje ovládnout celý podnik. Kapitálová akvizice značí koupi podniku a označuje se jako nepřímá akvizice podniku, která je zprostředkovaná získáním rozhodujícího balíku akcií dceřiné společnosti. Pokud je ovládající osobou společnost, označuje se jako mateřská. [19, s. 307]

Pojmy fúze a akvizice jsou si velmi podobné a mnohdy je těžké určit, zda se jedná o fúzi nebo akvizici. Proto zde budou oba pojmy vysvětleny. Fúzí se označuje sloučení nebo splynutí obchodních společností. Akvizice se chápe jako získání vlastnictví a kontroly jedné společnosti nad druhou. Akvizice může být majetková nebo kapitálová. Při majetkové akvizici se získávají aktiva společnosti. Po akvizici žádná společnost nezaniká a obě pokračují ve své dosavadní činnosti. Akvizice i fúze mají obdobný

výsledek. Velmi často akvizice následuje před fúzí. Ne vždy je snadné rozlišit, zda se jedná o akvizici nebo fúzi. Základním rozdílem mezi nimi je, že při akvizici společnosti nezanikají, kdežto při fúzi zaniká jedna nebo i více společností. [6, s. 83]

Při fúzi se spolu dohodnou statutární orgány dvou nebo více společností na jejich spojení. Toto spojení musí být odsouhlaseno vlastníky daných společností. Při akvizici získává kupující kontrolu nad společností, která je předmětem akvizice. Může se jednat i o část společnosti nebo část jejího majetku. Prodávající získává od kupujícího vypořádání. Cílem fúzí a akvizic je získat strategický, podnikatelský nebo finanční prospěch. Velmi často dochází ke spojování společností s různou právní subjektivitou. Akvizice i fúze jsou úspěšné, pokud se podaří sjednocení jednotlivých společností i z hlediska firemní kultury. Významné akvizice mají dopady na hospodářskou soutěž, a proto musí být schváleny antimonopolními úřady. [7, s. 5]

Fúze se řídí zákonem č. 125/2008 Sb., o přeměnách obchodních společností a družstev. Tento zákon pracuje s následujícími pojmy:

- zúčastněná společnost – jedná se o „každou společnost, která se účastní fúze a existuje ještě před zápisem do obchodního rejstříku“,
- zanikající společnost – jedná se o „společnost, která zaniká v okamžiku zápisu fúze do obchodního rejstříku“,
- nástupnická společnost – jedná se o „společnost, na kterou přechází jmění zanikající společnosti a která vstupuje do právního postavení zanikající společnosti. Nástupnická společnost je vždy jen jedna.“ [8, s. 32]

2.2 Historie a vývoj fúzí

V posledních letech se v České republice zvyšuje počet realizovaných fúzí a akvizic, tento trend odpovídá trendům ve vyspělých státech světa. Cílem většiny realizovaných fúzí je zjednodušit vlastnické struktury. Spojení společností, které byly původně na sobě kapitálově nezávislé, není v prostředí České republiky zatím příliš využívané na rozdíl od západní Evropy nebo USA. Oblast fúzí a akvizic doznala řadu změn se vstupem České republiky do Evropské unie. Nově se objevila možnost realizovat přeshraniční fúze v rámci členských států Evropské unie. [7, s. 9]

Největší zkušenosti s akvizicemi a fúze mají USA. První velká vlna fúzí se uskutečnila v letech 1890 až 1905. Pro toto období jsou charakteristické tzv. horizontální fúze, kdy se spojovaly podniky v rámci jednotlivých odvětví a vznikly celosvětově známé společnosti jako General Electric nebo Kodak. Tyto společnosti zaujaly ve svých oborech monopolní postavení.

Následně se akvizice uskutečnily ve 20. letech 20. století a nebyly tak významné, jako dřívější akvizice. Vznikaly společnosti, které představovaly druhé nejvýznamnější společnosti v odvětví. Tyto společnosti zaznamenaly malý nárůst tržního podílu, protože se v této době zpřísnilo antimonopolní právo. V mnoha oborech je pro tuto druhou vlnu typický vznik oligopolů.

Další akviziční vlna vyvrcholila v 60. letech 20. století. V tomto období mezi sebou fúzovaly nespřízněné společnosti, jejichž cílem bylo dosáhnout růstu. V 80. a 90. letech 20. století byly příčinou fúzí a akvizic ropné šoky. V této době se začínají objevovat tzv. nepřátelské nabídky na ovládnutí jednotlivých společností.

V roce 2000 objem fúzí dosáhl 1.800 miliard USD. Tyto fúze jsou spojeny s novými technologiemi, rozvojem internetu a komunikace. Díky tomuto vývoji vznikly nejen nové společnosti, ale i odvětví.

Fúze a akvizice byly rovněž ovlivněny ekonomickou krizí z roku 2008. Investoři měli zájem o nákup společností, ale vlastníci neměli zájem prodávat, protože hodnoty společností klesaly. [7, s. 15 - 17]

V posledních letech nastalo na trhu fúzí a akvizicí oživení, v roce 2013 bylo těchto transakcí uskutečněno o 50 % více než v roce 2012. Nejvíce transakcí bylo uskutečněno na trhu nemovitostí a většinou se uskutečňují na tuzemském trhu. Ovšem zvyšuje se i podíl přeshraničních fúzí. [1]

2.3 Motivy pro fúze a akvizice

Pomocí akvizic a fúzí může společnost dosáhnout svých stanovených cílů. Při rozhodování o akvizici by mělo být posouzeno, jestli je daná akvizice pro společnost výhodná. Akvizice znamená nákup jiné společnosti a představuje možnost získání aktiv jiným způsobem než vytvoření vlastní činnosti společnosti. Motivem pro koupi jiné společnosti může být synergický efekt, diverzifikace a daňové motivy.

2.3.1 Synergický efekt

Je definován jako pozitivní efekt, který plyne ze spojení společností. Pozitivní efekt se podle Hlaváče projevuje ve zlepšení budoucích cash flow společností, které vznikly spojením, v porovnání s cash flow před spojením daných společností. [7, s. 35]

Naopak podle Kislingerové je synergický efekt špatně realizovatelný. Existuje ovšem několik způsobů, jak synergického efektu dosáhnout:

- úspory z rozsahu – v případě spojení podniků je možné dosáhnout snížení některých nákladů. Nejčastěji se jedná o náklady na výrobu, marketing nebo distribuci,
- finanční úspory – tento předpoklad je spojen s tím, že větší společnost má lepší finanční stabilitu, jednak disponuje dostatečnými vlastními finančními prostředky a má lepší přístup k čerpání cizích zdrojů (bankovních úvěrů),
- efektivní management – spojení podniků za účelem získání schopných manažerů,
- větší podíl na trhu – častým cílem fúze společností může být získání většího podílu na trhu. Dohled nad velkými realizovanými fúzemi vykonává Úřad na ochranu hospodářské soutěže (ÚOHS). [9, s. 645 -646]

2.3.2 Diverzifikace

Diverzifikace patří mezi způsoby, jak snížit riziko. Jedním se způsobů diverzifikace je rozložení peněžních prostředků do více společností, aby se snížilo riziko pro případ toho, že některá ze společností zkrachuje. Další typ diverzifikace spočívá v diverzifikaci na více druhů vyráběných výrobků resp. poskytovaných služeb, protože rozšířením portfolia vyráběných produktů se snižuje riziko. Diverzifikace se může uplatňovat i z hlediska geografického, cílem je získat nové trhy. [18, s. 86]

2.3.3 Daňové motivy

Mezi hlavní a důležité důvody pro fúze patří daňové motivy. Této možnosti lze využít v případě, že se spojují zisková společnost se společností ztrátovou. Společnost

dosahující zisky má tak možnost snižovat svůj základ daně o vytvořené ztráty. [9, s. 646]

2.4 Typy fúzí

Splynutí může mít podobu fúze horizontální, vertikální, konglomerátní a kogenetické.

O *horizontální fúzi* se jedná v případě, že se spojují společnosti ze stejného oboru podnikání, s podobným předmětem činnosti, případně jejich předměty činnosti na sebe navazují. Je prováděna především za účelem rozšíření portfolia výrobků, rozšíření trhu, získání odborníků a know-how, případně za účelem likvidace konkurence.

Při *vertikální fúzi* se spojuje společnost se svým dodavatelem nebo odběratelem. Podnik tak získává kontrolu nad dodávkami surovin, nad jejich kvalitou a cenou. Při spojení s odběratelem získává odbyt.

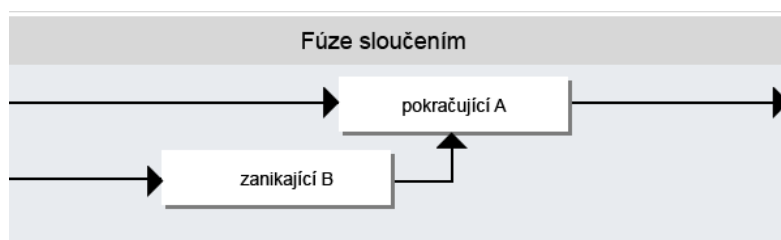
Konglomerátní fúze znamená, že se spojují podniky, jejichž činnosti spolu nemají nic společného, hlavním motivem je obvykle diverzifikace podnikání.

Fúze, při které fúzují společnosti z příbuzných oborů podnikání s různými produkty je označována jako *kogenetická fúze*, jedná se například spojení výrobce hardwaru a výrobce softwaru. [22, s. 378]

2.4.1 Fúze sloučením

Fúzi sloučením dochází k zániku obchodní společnosti nebo více obchodních společností, jemuž předchází zrušení bez likvidace. Jména zanikající obchodní společnosti včetně práv a povinností z pracovněprávních vztahů přechází na jinou obchodní společnost. Výslovně se stanoví, že pokud se slučuje stoprocentní dceřiná společnost do nástupnické mateřské společnosti, považuje se taková přeměna za fúzi sloučením. [viz § 61 odst. 2 zákona o přeměnách obchodních společností a družstev, dále v textu může být uvedeno jako ZPOSD]

Obrázek č. 1: Fúze sloučením

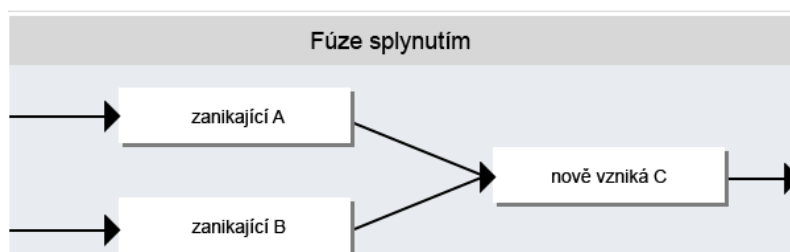

Zdroj: Doleček, 2014

2.4.2 Fúze splynutím

Fúzí splynutím dochází k zániku dvou nebo více obchodních společností, jemuž předchází jejich zrušení bez likvidace. Jména zanikajících obchodních společností včetně práv a povinností z pracovněprávních vztahů přechází na **nově vznikající** nástupnickou obchodní společnost.

Obrázek č. 2: Fúze splynutím

Zdroj: Doleček, 2014

Základním rozdílem mezi fúzí sloučením a splynutím je v tom, zda po okamžiku fúze pokračuje alespoň jedna společnost nebo obě dvě již nepokračují. Pokud dojde k fúzi sloučením, jedna společnost pokračuje, zatímco druhá již ne. Při fúzi splynutím pak všechny zúčastněné společnosti zanikají a vzniká nová společnost s novým názvem. [8, s. 13]

2.5 Právní úprava fúzí

Právní úprava zahrnuje práva a povinnosti akcionářů, společníků, statutárních orgánů a věřitelů zúčastněných společností. Rovněž určuje kroky, které jsou nutné k tomu, aby byla fúze právně účinná. Na fúzi se podílejí znalci a auditoři, kteří mají za úkol zajistit

správný průběh jednotlivých procesů a zabránit zneužití ve prospěch některých akcionářů, věřitelů nebo členů statutárních orgánů. [3]

Právní úprava přeměn je shrnuta v zákoně č. 125/2008 Sb., o přeměnách obchodních společností a družstev. Účetní problematika je upravena v zákoně č. 563/1991 Sb., o účetnictví a jeho prováděcí vyhlášce č. 500/2002 Sb. Dále jsou významné České účetní standardy, zejména 011 – Operace s podnikem a 012 – Změny vlastního kapitálu. Daňovou oblast řeší zákon č. 586/1992 Sb., o daních z příjmu. Problematika přeměn na úrovni Evropského společenství je upravena třemi směrnicemi. Jedná se o třetí směrnici Rady č. 78/855/EHS ze dne 9. října 1978 o fúzích akciových společností, šestou směrnicí Rady č. 82/891/EHS ze dne 17. prosince 1982 o rozdělení akciových společností a směrnicí Evropského parlamentu a Rady č. 2005/56/ES ze dne 26. října 2005 o přeshraničních fúzích kapitálových společností. [8, s. 25]

Přeměny obchodních společností se řídí zákonem č. 125/2008 Sb., o přeměnách obchodních společností a družstev. Zákon je rozdělen do 7 částí, z nichž první část definuje obecná ustanovení, druhá část se zabývá fúzemi vnitrostátními a tzv. přeshraničními. Přeshraniční fúze se týkají společností, které se řídí právem různých členských států Evropské unie. Třetí část se věnuje rozdělování obchodních společností a družstev. Čtvrtá část se týká převodu jmění na společníka a následně pátá část se zabývá změnou právní formy obchodních společností a družstev. Šestá a sedmá část zahrnuje přechodná a závěrečná ustanovení. [19, s. 356 - 357]

Tento zákon definuje následující důležité pojmy: [19, s. 362]

- rozhodný den fúze (§10) – jedná se o den, od kterého se jednání zanikající společnosti považuje z účetního hlediska za jednání na účet nástupnické společnosti. Rozhodný den fúze nemůže předcházet den podání návrhu na zápis fúze do obchodního rejstříku o více než 12 měsíců,
- konečná účetní závěrka (§11) – sestavují ji společnosti, které se účastní fúze. Sestavuje se ke dni, který předchází rozhodnému dni a může být sestavena jako řádná nebo mimořádná účetní závěrka. Nástupnická společnost musí sestavit k rozhodnému dni zahajovací rozvahu. V některých případech musí být účetní závěrky ověřeny auditorem,

- posudek znalce (§13) – v některých případech musí být majetek oceněn znalcem, v případě fúze splynutím musí být oceněno jmění každé ze zanikajících společností, v případě fúze sloučením musí být oceněno jmění zanikající společnosti v případě, že bude zvyšován základní kapitál nástupnické společnosti ze jmění zanikající společnosti,
- projekt fúze - musí minimálně obsahovat:
 - označení zúčastněných společností (právní forma, identifikační číslo, sídlo),
 - výměnný poměr podílů společníků zanikající společnosti na nástupnické společnosti,
 - rozhodný den fúze,
 - práva, jež nástupnická společnost poskytne vlastníkům dluhopisů,
 - při fúzi sloučením označení dne, od kterého vzniká právo na podíl na zisku společníkům společnosti s ručením omezeným z výměnných podílů nebo akcionářům z vyměněných akcií,
 - zvláštní výhody, které zúčastněné strany poskytnou statutárnímu orgánu nebo jeho členům, členům dozorčí rady a znalci, kdo a za jakých podmínek ji poskytuje,
 - při fúzi sloučením změny společenské smlouvy nebo stanov nástupnické společnosti, nejsou-li v projektu fúze žádné změny, společenská smlouva nebo stanovy nástupnické společnosti se nemění,
 - při fúzi splynutím společenskou smlouvu nebo stanovy nástupnické společnosti, jména a bydliště statutárního orgánu nebo jeho členů nástupnické společnosti, a pokud se zřizuje, i dozorčí rady nástupnické akciové společnosti. [3]

Projekt fúze se stává platným a účinným, pokud je schválen osobami a způsobem uvedeným v zákoně. Přeměna společnosti s ručením omezeným a akciové společnosti musí být schválena valnou hromadou a to alespoň třemi čtvrtinami společníků, akcionářů přítomných na valné hromadě. O rozhodnutí valné hromady o přeměně musí být pořízen notářský zápis, jehož přílohou je projekt přeměny. V některých případech je vyžadován, před podáním návrhu na

zápis přeměny do obchodního rejstříku, pravomocný souhlas příslušného orgánu veřejné moci nebo orgánu kontrolujících hospodářskou soutěž [viz § 17, 21 ZPOSD],

- zpráva o přeměně - ve zprávě o přeměně musí za zúčastněné společnosti statutární orgány zpracovat písemnou zprávu, ve které se vysvětlí projekt přeměny (fúze). Zpráva o přeměně musí obsahovat minimálně následující:
 - objasnění postupu použitého při rozdělení podílů v nástupnických společnostech,
 - zdůvodnění případných doplatků,
 - pokud se vyskytly informace o případných problémech při oceňování,
 - případné změny ekonomického a právního postavení společníků,dopady přeměny na věřitele (zejména na dobytnost pohledávek). [viz § 24 ZPOSD].

Existují i případy, ve kterých zpráva o přeměně nemusí být zpracována. Jde např. o zanikající společnost, která fúzuje se svým jediným společníkem nebo dalším případem je, že všichni společníci, resp. akcionáři zúčastněných stran souhlasí s tím, že se tato zpráva o přeměně nebude zpracovávat. Také se zpráva o přeměně nezpracovává v případě, že jsou všichni společníci zúčastněné společnosti s ručením omezeným současně jejími jednateli. Projekt přeměny musí být vložen do sbírky listin obchodního rejstříku. [viz § 27, písm. d) ZPOSD]

V souvislosti s právní úpravou fúzí je nutné zmínit regulace ze strany antimonopolních úřadů. Cílem této regulace je ochrana hospodářské soutěže a zabránit zneužití dominantního postavení na trhu. Zejména v rámci fúzí a akvizic může sloučením několika společností dojít ke zvýšení podílu na trhu. Antimonopolní úřady pak musí potvrdit spojení firem, které překročí určitý podíl na tzv. relevantním trhu. V České republice potvrzuje spojení firem Úřad na ochranu hospodářské soutěže (ÚOHS). [7, s. 40]

2.6 Výhody a nevýhody fúzí

Jak již bylo uvedeno, fúzí se označuje spojování podniků (ať už sloučením nebo splynutím), tento proces trvá několik měsíců. Kromě časové náročnosti lze

k nevýhodám přeměn společností zařadit také vysoké finanční náklady. Přeměna společností nese sebou celou řadu úkonů, které vyžadují zapojení odborníků z řad právníků, daňových poradců nebo soudních znalců. Musí být vypracovaný projekt přeměny, účetní závěrky, zahajovací rozvahy apod. Na první pohled to nemusí být patrné, ale proces přeměny klade i velké požadavky na zaměstnance zúčastněných společností, protože musí připravovat podklady, se kterými se bude dále pracovat. K výhodám přeměn společností lze zařadit, že převod jednotlivých částí majetku na jiný právní subjekt (tzn. na jiného dlužníka) nemusí být odsouhlasen věřiteli. [8, s. 24]

3 Účetní aspekty fúze

Tato kapitola se zabývá fúzemi z účetního hlediska. Fúze jsou upraveny zákonem č. 563/1991 Sb., o účetnictví, prováděcí vyhláškou č. 500/2002 Sb., a Českými účetními standardy. V zákoně o účetnictví je definováno účetní období, uzavírání účetních knih a vedení účetnictví v případě fúzí. Dále se v zákoně řeší problematika oceňování. Vyhláška č. 500/2002 Sb., obsahuje informace o metodách oceňování na reálnou hodnotu, vykazování oceňovacích rozdílů, goodwillu a oceňování rozdílů k nabytému majetku. České účetní standardy obsahují účetní povinnosti při fúzi. [14]

Nejprve bude definován rozhodný den fúze, od kterého přechází účetnictví na nástupnickou společnost. Ke dni, který předchází rozhodný den fúze, musí společnosti, které se fúze účastní, sestavit účetní závěrky společností. K rozhodnému dni fúze se sestavuje zahajovací rozvaha. Při přeměnách společností vzniká buď goodwill, nebo oceňovací rozdíl. Goodwill i oceňovací rozdíl definuje vyhláška č. 500/2002 Sb. Goodwill i oceňovací rozdíl může být aktivní nebo pasivní a podle toho se odpisuje do nákladů, resp. do výnosů. Při přeměnách společností vznikají oceňovací rozdíly z přecenění, protože se majetek přeceňuje na reálnou hodnotu podle znaleckého posudku. Tato kapitola se bude zabývat přeceněním majetku s oprávkami, přeceněním majetku s opravnou položkou, přeceněním zásob s opravnými položkami, přeceněním pohledávek s vytvořenými zákonnými opravnými položkami a odloženou daní. Jednotlivé druhy přecenění budou pro názornost doplněny příklady.

Jedním z hlavních problémů při fúzi je posoudit a zhodnotit vliv fúze na účetní závěrku kupující strany. Tyto dopady se liší v závislosti na tom, jak bude fúze provedena. Vliv fúze na účetní závěrku je důležitý nejen pro akcionáře, které zajímá vliv fúze zejména na výsledek hospodaření, ale je důležitý i pro věřitele – zejména pro banky. Banky svým klientům v uzavřených úvěrových smlouvách stanovují různá omezení – může se jednat např. o velikost investic nebo o souhlas banky s fúzí. Velké společnosti bývají součástí konsolidačních celků a fúze bude mít vliv i na konsolidovanou účetní závěrku. [7, s. 42]

3.1.1 Rozhodný den

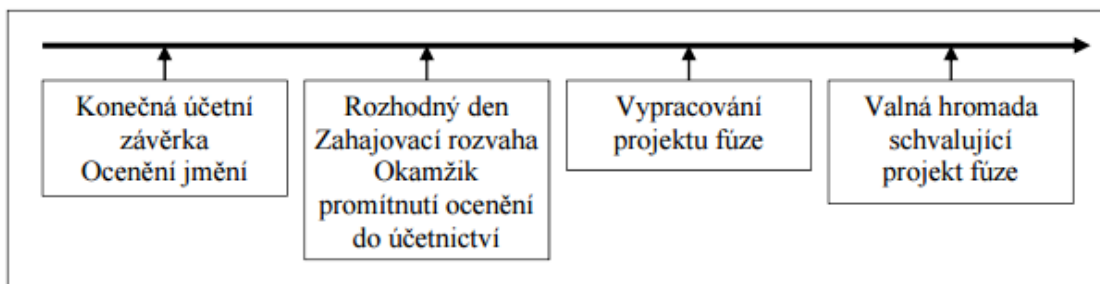
Celý proces fúze začíná rozhodným dnem. Rozhodný den značí den, od kterého jednání zanikající společnosti z účetního hlediska přechází na nástupnickou společnost. Ke dni, který předchází rozhodnému dni, sestavují všechny zúčastněné společnosti účetní závěrku. K rozhodnému dni fúze je nutné sestavit zahajovací rozvahu. Dnem zápisu fúze do obchodního rejstříku dochází ke spojení účetnictví zanikající a nástupnické společnosti do jednoho celku. [14]

Rozhodný den musí splňovat následující podmínky:

- „rozhodný den nesmí předcházet o více než 12 měsíců okamžik, kdy je podán návrh na zápis přeměny do obchodního rejstříku,
- rozhodný den může být položen nejpozději na den zápisu přeměny do obchodního rejstříku“. [viz § 10, odst. 3 ZPOSD]

Ocenění majetku společnosti se provádí ke dni sestavení účetní závěrky. Ta může mít podobu konečné účetní závěrky, poslední řádné účetní závěrky nebo se může jednat o mimořádnou účetní závěrku. Tento den bývá označován jako rozvahový den pro přecenění. Myslí se tím datum, ke kterému byla sestavena účetní závěrka, ze které vycházel znalec při vypracování posudku. Do roku 2011 platila právní úprava, kdy k jednomu datu bylo provedeno ocenění a ke stejnému datu bylo ocenění zobrazeno v účetnictví společnosti, která zanikala nebo se rozdělovala. Tento způsob vykazování byl ovšem od 1.1.2012 změněn a ocenění jmění se již neúčtuje do účetnictví zanikající nebo rozdělované společnosti k datu konečné účetní závěrky. Ocenění jmění se nově účtuje k rozhodnému dni a vykazuje se v zahajovací rozvaze nástupnické společnosti. Existují dvě možnosti, kdy bude ocenění majetku zobrazeno v účetnictví. První možností je, že rozhodný den následuje ihned po konečné účetní závěrce, která bude sloužit jako podklad pro ocenění. Tento případ je vhodné uvést na příkladu, např. k 31.12. je sestavena konečná účetní závěrka, rozhodný den je 1.1. a k tomuto datu je sestavena zahajovací rozvaha. Majetek je tedy oceněn v aktuální hodnotě, kterou má a tato skutečnost se zobrazí v účetnictví.

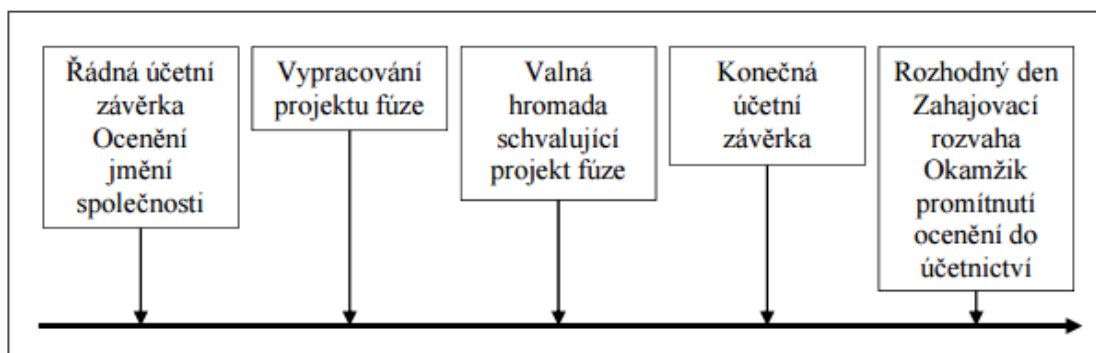
Obrázek č. 3: Seznam kroků při rozhodném dnu předcházejícím přípravu projektu

Zdroj: Skálová, 2012

Druhý způsob, jak může být ocenění zobrazeno v účetnictví nástupnické společnosti, je ten, že rozhodný den následuje až za přípravou projektu. K 31.12. je vypracována konečná účetní závěrka, která slouží jako podklad pro ocenění majetku znalcem. Nové účetní období začíná 1.1. a teprve pak se začíná připravovat projekt fúze. Až je projekt schválen valnou hromadou, nastává rozhodný den. Konečná účetní závěrka se sestavuje ke dni, který předchází rozhodný den. K rozhodnému dni se sestavuje zahajovací rozvaha. Přecenění majetku se zobrazí v zahajovací rozvaze, které ale nebude vycházet z aktuálních hodnot, ty mohou být neaktuální až několik měsíců. [15]

Obrázek č. 4: Seznam kroků při rozhodném dnu následujícím za přípravou projektu

Zdroj: Skálová, 2012

3.2 Přecenění majetku a závazků v účetnictví

Od roku 2012 se přecenění účtuje a vykazuje v zahajovací rozvaze a ne v konečné účetní závěrce. Zákon o účetnictví v § 27 odst. 3 říká, že pokud „zákon o přeměnách obchodních společností a družstev ukládá povinnost ocenění jmění při přeměně

společnosti, oceňuje se majetek a dluhy reálnou hodnotou v případech stanovených prováděcím právním předpisem“. Na toto se navazuje ve vyhlášce č. 500/2002 Sb. v § 54 a dalších. Jsou zde stanoveny postupy pro účetní řešení vnitrostátních i přeshraničních fúzí a s tím související přecenění majetku a závazků. [1]

3.2.1 Goodwill vs. oceňovací rozdíl k nabytému majetku

Goodwill resp. oceňovací rozdíl k nabytému majetku je definován ve vyhlášce č. 500/2002 Sb. *„Goodwill představuje rozdíl mezi oceněním podniku jako celku a souhrnem individuálně přeceněných složek majetku sníženým o převzaté dluhy“.* Naopak oceňovací rozdíl vyjadřuje *„celkový rozdíl mezi oceněním podniku a souhrnem původních účetních hodnot majetku a dluhy“.* [1]

Z výše uvedeného vyplývá, že jak oceňovací rozdíl, tak i goodwill vznikají při přeměnách společností (tzv. podnikové kombinace). Jedná se tedy o *„rozdíl mezi cenou zaplacenou nabývajících společností a skutečným oceněním majetku a závazků nabývané společnosti“.* Jaký je tedy rozdíl mezi goodwillem a oceňovacím rozdílem? O goodwill se jedná v případě, že aktiva a závazky nabývané společnosti jsou oceněny na základě znaleckého posudku. O oceňovací rozdíl se jedná v případě, že aktiva a závazky jsou oceněny v účetních hodnotách. Jedním z dalších rozdílů mezi goodwillem a oceňovacím rozdílem je ten, že goodwill se vykazuje jako dlouhodobý nehmotný majetek s dobou odpisování 60 měsíců, tj. 5 let. Oceňovací rozdíl se vykazuje jako dlouhodobý hmotný majetek s dobou odpisování 180 měsíců, tj. 15 let. V některých případech je možné dobu odpisování snížit nebo prodloužit. [20]

Goodwill i oceňovací rozdíl může být aktivní či pasivní. O aktivní goodwill se jedná v případě, že kupní cena je vyšší než ocenění stanovené soudním znalcem. O pasivní goodwill se jedná, jestliže je kupní cena nižší než ocenění, které stanovil soudní znalec. Aktivní oceňovací rozdíl znamená, že kupní cena je vyšší než účetní hodnota majetku. Naopak pasivní oceňovací rozdíl značí, že kupní cena je nižší než účetní hodnota majetku. Aktivní goodwill a oceňovací rozdíl se odepisuje do nákladů, pasivní goodwill a oceňovací rozdíl se účtuje do výnosů. [11]

Při účtování goodwillu se postupuje tak, že se hodnota jednotlivých složek majetku a závazků zvýší o přecenění (tj. o rozdíl mezi tržní cenou a stávající účetní hodnotou

aktiva). Souvztažně se účtuje do vlastního kapitálu do položky – oceňovací rozdíly z přecenění při přeměnách společností. Po té se zjistí hodnota goodwillu, který se zase účtuje na účet oceňovací rozdíly z přecenění při přeměnách společností. Podle vyhlášky č. 500/2002 Sb. se goodwill odepisuje rovnoměrně po dobu 60 měsíců. Goodwill se odepisuje pouze účetně, nikoli daňově.

Účtování oceňovacího rozdílu je jednodušší, než účtování o goodwillu. Pro zaúčtování oceňovacího rozdílu stačí jeden účetní zápis. Vypočítaná výše oceňovacího rozdílu se zaúčtuje jako aktivum do položky oceňovací rozdíly k nabytému majetku a souvztažně se účtuje do vlastního kapitálu do položky oceňovací rozdíly z přecenění při přeměnách. Oceňovací rozdíly se odepisuje rovnoměrně po dobu 180 měsíců. Pokud nejsou součástí nabytého majetku aktiva, jejichž použitelnost je delší než 15 let (jedná se o nemovitosti), je možné zkrátit dobu odpisování. Tato skutečnost musí být uvedena v příloze k účetní závěrce. Stejně jako goodwill i oceňovací rozdíly se odpisuje pouze účetně, nikoli daňově. [15]

Jestli bude účetní jednotka účtovat o oceňovacím rozdílu nebo o goodwillu, resp. zda využije ocenění jednotlivých položek majetku nebo převezme účetní hodnoty, záleží na: [16, s. 152]

- struktury majetku, jeho stáří a výši pořizovací ceny,
- budoucích záměrech nástupnické společnosti,
- posouzení věrného zobrazení skutečnosti v účetnictví nástupnické společnosti.

3.3 Oceňovací rozdíly z přecenění majetku a závazků

V souvislosti s oceňováním na reálnou hodnotu při přeměnách společností vznikají kapitálové fondy. První kapitálový fond se označuje jako oceňovací rozdíly z přecenění majetku a závazků (účet 414). Na tento účet se účtuje oceňovací rozdíly vzniklé mezi pořizovací cenou a reálnou hodnotou cenných papírů, derivátů, majetku a závazků zajištěných deriváty.

Pokud jsou vykazovány majetkové účasti, přecenění se ekvivalenční metodou, která se zaúčtuje rozvahovým způsobem.

Při přecenění ostatního majetku (budovy, pozemky, zásoby) se rozdíly mezi pořizovacími cenami a reálnými hodnotami zaúčtují do pasiv v položce oceňovací rozdíly z přecenění při přeměnách (účet 418). Tento fond zachycuje přecenění majetku na reálnou hodnotu na základě vypracovaného znaleckého posudku. Oceňovací rozdíly z přecenění při přeměnách obsahují rozdíly mezi účetní a reálnou hodnotou majetku zanikajících účetních jednotek. Zvýšení hodnoty aktiv se většinou účtuje na daný majtkový účet se souvztažným zápisem na účet oceňovacího rozdílu. [16, s. 150 - 151]

V rámci konečné účetní závěrky se musí kromě způsobu ocenění přebíraného majetku (oceňovací rozdíl nebo goodwill) rozhodnout o:

- zaúčtování přecenění u majetku s oprávkami,
- zaúčtování přecenění majetku s opravnou položkou,
- zaúčtování přecenění opravné položky u zásob,
- zaúčtování přecenění zákonné opravné položky u pohledávek,
- zaúčtování a vykázání odložené daně. [16, s. 155 - 161]

3.3.1 Zaúčtování přecenění u majetku s oprávkami

Toto přecenění se týká dlouhodobého hmotného a nehmotného majetku. V účetních předpisech není uvedeno, jestli musí být zrušeny oprávky u majetku, který se přeceňuje na reálnou hodnotu. Principem přecenění na reálnou hodnotu je změna brutto hodnoty. Aby brutto hodnota majetku navazovala na znalecké ocenění, je nutné oprávky k majetku zrušit. Oprávky se zruší proti účtu 418 nebo druhou možností je zaúčtovat oprávky proti majetku a pak přecenit zůstatkovou hodnotu majetku na reálnou proti účtu 418. [16, s. 155]

Příklad: Pořizovací cena budovy je 60 mil. Kč, oprávky jsou 10 mil. Kč. Na základě vypracovaného znaleckého posudku je reálná hodnota budovy stanovena ve výši 95 mil. Kč. Přecenění majetku se zrušením opravek je účetně zachyceno v následující tabulce:

Tabulka č. 1: Příklad účtování přecenění majetku se zrušením opravek

Text	Mil. Kč	MD	D
Pořizovací cena budovy	60	021 – Stavby	
Oprávky	10		081 – Oprávky
Přecenění budovy na základě znaleckého posudku	35	021 - Stavby	418 – Oceňovací rozdíly
Zrušení opravek	10	081 - Oprávky	418 – Oceňovací rozdíly
Hodnota budovy po přecenění	95	021 - Stavby	

Zdroj: Vomáčková, 2009

Existuje i druhý způsob zaúčtování uvedeného příkladu, oprávky k majetku se rušit nebudou. Při účtování, kdy ke zrušení opravek nedochází, nástupnická společnost přebírá majetek, který je přeceněný na brutto hodnotu. Hodnota majetku neodpovídá znaleckému ocenění. Na znalecké ocenění navazuje netto hodnota aktiva.

Tabulka č. 2: Příklad účtování přecenění majetku bez rušení opravek

Text	Mil. Kč	MD	D
Pořizovací cena budovy	60	021 – Stavby	
Oprávky	10		081 – Oprávky
Přecenění budovy	45	021 - Stavby	418 – Oceňovací rozdíly
Hodnota budovy po přecenění	105	021 - Stavby	
Hodnota opravek po přecenění	10		081 - Oprávky

Zdroj: Vomáčková, 2009

Účetní předpisy neuvádějí, která metoda je správná. Skálová a Čouková uvádí, že přecenění na reálnou hodnotu by se mělo vykazovat bez oprávek. Zahajovací rozvaha by měla obsahovat ocenění majetku podle znaleckého posudku v brutto hodnotách bez korekce oprávkami. Při zaúčtování přecenění na reálnou hodnotu začíná účetní jednotka znovu odepisovat z nové hodnoty pro nově stanovenou dobu životnosti majetku. Odepisování z reálné hodnoty podle posudku znalce bez oprávek resp. se zaúčtovanými oprávkami má za následek stanovení odlišné výše odpisů a tím může být ovlivněna výše účetních odpisů. Pokud bude doba odpisování stanovena na 20 let, tak výše ročního odpisu ve variantě bez oprávek bude 4.750 tis. Kč. Ve variantě s oprávkami bude výše ročního odpisu 5.250 tis. Kč. Jestliže bude zvolena varianta s oprávkami či bez nich, tato skutečnost nemá vliv na výši daňových odpisů. Protože u hmotného majetku získaného přeměnou se v nástupnické společnosti pokračuje v odpisování započatém původním vlastníkem. Nehmotný majetek se může v nástupnické společnosti odepisovat pouze v případě, že byl již odepisován původním vlastníkem. Pro daňové účely se vstupní cena nemůže zvýšit. [16, s. 155 - 157]

3.3.2 Majetek s opravnou položkou

Než se bude přeceňovat majetek s opravnou položkou na reálnou hodnotu, bude uveden postup z účetního hlediska. Podle Českých účetních standardů při sestavování konečné účetní závěrky rozhodne zúčastněná účetní jednotka o opravných položkách k majetku. Pokud jsou opravné položky převáděny na nástupnickou společnost, musí být opravné položky uvedeny v zahajovací rozvaze. Opravné položky vyjadřují přechodné snížení hodnoty majetku. Při přeceňování na reálnou hodnotu je nutné dodržet zásadu opatrnosti. Postup lze shrnout do následujících kroků: [16, s. 157]

1. rozhodnutí o opravných položkách k jednotlivému majetku podle Českých účetních standardů,
2. dodržet zásadu opatrnosti při tvorbě resp. rušení opravné položky,
3. zaúčtovat rozdíl mezi původní účetní hodnotou a reálnou hodnotu. Tvorba opravných položek se účtuje jako náklad, přecenění při přeměně se účtuje oproti účtu 418.

3.3.3 Opravné položky k zásobám

Nejčastěji se opravné položky tvoří k zásobám. Přecenění zásob na reálnou hodnotu se účtuje pomocí účtu 418 a souvztažně se zaúčtuje zvýšení nebo snížení zásob a rozpustí se opravné položky. Existuje i druhý způsob, který spočívá v tom, že opravné položky zůstanou ve stejné výši nebo se zvýší na hodnotu stanovenou ve znaleckém posudku. [16, s. 158]

Příklad: Na skladě se eviduje materiál s pořizovací cenou 1 mil. Kč. K tomuto materiálu je vytvořena opravná položka ve výši 0,2 mil. Kč. Podle znaleckého posudku má materiál hodnotu 0,7 mil. Kč.

Existují dva způsoby účtování, prvním způsobem je zaúčtování přecenění zásob s převzetím opravných položek. Druhý způsob spočívá v přecenění na reálnou hodnotu, tj. bez opravných položek.

Tabulka č. 3: Příklad účtování přecenění zásob s převzetím opravných položek

Text	Mil. Kč	MD	D
Počáteční stav materiálu	1	112 – Materiál na skladě	
Počáteční stav opravné položky k materiálu	0,2		191 – Opravná položka k materiálu
Vytvoření opravné položky na výši ocenění ve znaleckém posudku	0,1	559 – Tvorba opravné položky	191 – Opravná položka k materiálu
Konečný stav materiálu	1	112 – Materiál na skladě	
Konečný stav opravné položky k materiálu	0,3		191 – Opravná položka k materiálu

Zdroj: Vomáčková, 2009

U přecenění zásob na reálnou hodnotu se pro účtování využívá účet 418. – Oceňovací rozdíly z přecenění a zároveň je nutné zrušit vytvořenou opravnou položku.

Tabulka č. 4: Příklad účtování přecenění zásob na reálnou hodnotu

Text	Mil. Kč	MD	D
Počáteční stav materiálu	1	112 – Materiál na skladě	
Počáteční stav opravné položky k materiálu	0,2		191 – Opravná položka k materiálu
Zrušení opravné položky	0,2	191 – Opravná položka k materiálu	559 – Zúčtování opravných položek
Přecenění na reálnou hodnotu	0,3	418 – Oceňovací rozdíl z přecenění	112 – Materiál na skladě
Konečný stav materiálu v brutto hodnotě	0,7	112 – Materiál na skladě	

Zdroj: Vomáčková, 2009

Při spotřebě nebo prodeji materiálu se za daňový výdaj podle § 24 odst. 11 zákona o daních z příjmů považuje hodnota materiálu, tj. ve výši 1 mil. Kč. Zákon říká, že za daňový výdaj se považuje hodnota majetku vykazovaná v účetnictví zanikající společnosti před oceněním na reálnou hodnotu, tj. 0,8 mil. Kč. Pokud by reálná hodnota byla ovlivněna opravnými položkami (tj. 0,2 mil. Kč), je možné o vytvořené opravné položky zvýšit hodnotu materiálu (tj. 0,8 mil. + 0,2 mil. = 1 mil Kč.). Způsob zaúčtování nemá žádný daňový vliv. [16, s. 158 - 159]

3.3.4 Zákonné opravné položky k pohledávkám

Při tvorbě zákonných opravných položek k pohledávkám je nutné se řídit zákonem (tvorba a rozpouštění zákonných opravných položek je daňový náklad). Kdežto tvorba a rozpouštění účetních opravných položek se řídí interními předpisy účetní jednotky a tyto opravné položky nejsou daňově účinný náklad. [16, s. 159]

Podle § 24 odst. 9 zákona o daních z příjmů u pohledávek, které byly nabyty při přeměně společností, pokračuje nástupnická společnost v odpisu pohledávky nebo tvorbě opravné položky tak, jako by se osoba věřitele nezměnila. Výše odpisu nebo

opravné položky bude provedena do takové výše, kterou by mohla provést zanikající společnost. [21]

Podle § 24 odst. 2 písm. I) zákona o dani z příjmů je daňově účinná opravná položka, která byla vytvořena podle zákona o rezervách. [21]

Z § 24 odst. 2 písm. I) zákona o daních z příjmů vyplývají dvě možnosti, jak mohou být opravné položky u nástupnické společnosti uznány jako daňový náklad: [16, s. 159]

- pokud jsou opravné položky tvořeny podle zákona o rezervách, musí se o nich vždy účtovat,
- pokud jsou opravné položky vytvořeny podle § 24 odst. 9 zákona o dani z příjmů, tzn., že
 - opravné položky se musí tvořit stejným způsobem tak, jako by ke změně věřitele nedošlo,
 - opravné položky se mohou tvořit do takové výše, do které je mohla tvořit zanikající společnost.

Z výše uvedeného vyplývá, že u pohledávek z obchodních vztahů by nástupnická společnost měla převzít vytvořené opravné položky a případně pokračovat v jejich tvorbě podle zákona. Pohledávky by neměly být snižovány pomocí účty 418 – Oceňovací rozdíly z daňových důvodů. [16, s. 160]

3.3.5 Odložená daň

Při přeměnách společností dochází k přeceňování aktiv a vzniklé rozdíly mají vliv na odloženou daň. Při přecenění aktiv se zvyšuje účetní hodnota majetku na reálnou, ale daňová základna zůstává v původní pořizovací ceně. Majetek, u kterého tyto rozdíly vznikají, se zahrnuje do výpočtu odložené daně. U položek, které jsou zaúčtovány přímo do vlastního kapitálu, se i odložená daň zaúčtuje přímo do vlastního kapitálu. Odložená daň se bude vykazovat v konečné účetní závěrce zanikající společnosti. Podle Českých účetních standardů přechází odložená daň na nástupnickou společnost. Odložená daň se stanoví pouze z položek, které přecházejí na nástupnickou společnost. Při přeměnách společností vznikají přechodné rozdíly, které vyplývají z přecenění účetní hodnoty a z nezměněné daňové hodnoty. Ve většině případů je po přecenění účetní hodnota aktiv vyšší než daňová hodnota. Tento rozdíl znamená vznik odloženého

daňového závazku, která se zaúčtuje na stranu MD účtu 418 – Oceňovací rozdíly z přecenění majetku při přeměnách a na stranu D účtu 481 – Odložený daňový závazek. Odložený daňový závazek znamená budoucí daňovou povinnost účetní jednotky, která vznikne při spotřebování majetku, pokud z majetku budou plynout výnosy. Účtování o odložené dani zajistí, že účetní jednotky vykazují odložený daňový závazek, který se v následujících letech změní na splatný daňový závazek. Bude se tak snižovat dopad zvýšené daňové povinnosti v dalších letech do hospodářského výsledku a tím i do vlastního kapitálu. Jak již bylo uvedeno, přechodné rozdíly mají vliv na odloženou daň, dopad odložené daně se vykazuje ve vlastním kapitálu. V případě přeměn společností se vykazuje v konečné rozvaze zanikající společnosti. [16, s. 161-162]

Podle Českého účetního standardu 11 – Operace s podnikem zúčastněné účetní jednotky musí rozhodnout, jestli při sestavování konečné účetní závěrky ke dni, který předchází rozhodný den, se oceňovací rozdíly k nabytému majetku, goodwill, opravné položky k majetku, přechodná aktiva a pasiva, rezervy a zajišťovací deriváty budou převádět na nástupnickou společnost. [17, s. 58]

4 Daňové aspekty fúze

Z daňového hlediska jsou fúze upraveny zákonem o dani z příjmu. V tomto zákoně lze nalézt i definici fúze. Jedním z motivů pro fúzi mohou být i daňové efekty. Především se jedná o možnost využít daňovou ztrátu, kterou vytvořila zanikající společnost. Nástupnická společnost si ji může po splnění stanovených podmínek uplatnit a snížit tak svůj základ daně. Z daňového hlediska je důležité i odpisování dlouhodobého majetku. Nástupnická společnost musí pokračovat v odpisování majetku stejným způsobem, jakým majetek odpisovala společnost zanikající. Tato kapitole se zabývá i přeceněním jednotlivých složek aktiv a jejich daňovým vlivem. Závěr kapitoly se věnuje oceňovacímu rozdílu k nabytému majetku a goodwillu z pohledu zákona o daních z příjmů. Jak u oceňovacího rozdílu k nabytému majetku, tak i u goodwillu platí, že se jedná o daňově neuznatelný náklad, resp. výnos. Nástupnická společnost má možnost pokračovat v daňovém odpisování goodwillu resp. oceňovacího rozdílu k nabytému majetku. Závěr této kapitoly je věnován dani z přidané hodnoty, dani z převodu nemovitosti, dani z nemovitosti a silniční dani. Je uvedeno, jak má nástupnická

společnost vykazovat tyto daně v případě, že na ni přešel majetek ze zanikající společnosti.

Zákon č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů v § 23c odst. 1 definuje fúzi z pohledu tohoto zákona jako postup, při kterém: [10]

- veškerý majetek a závazky jedné nebo více společností, která zaniká a je zrušena bez likvidace, přechází na jinou existující společnost, přičemž společníci zanikající společnosti zpravidla nabydou podíl v nástupnické existující společnosti s případným doplatkem na dorovnání,
- veškerý majetek a závazky dvou nebo více zanikajících společností přechází na nově vzniklou společnost, kterou tyto zanikající společnosti založily, přičemž společníci zanikajících společností nabydou podíl v nástupnické založené společnosti s případným doplatkem na dorovnání,
- veškerý majetek a závazky zanikající společnosti přecházejí na jinou společnost, která je jediným společníkem zanikající společnosti.

4.1 Daň z příjmů a daňová ztráta

Fúzi společností je nutné řešit i z pohledu zákona o daních z příjmů. Přeměny společností jsou obsaženy v § 23a až § 23 d zákona o daních z příjmů. Fúze společností jsou řešeny v § 23c tohoto zákona. Fúzi obchodních společností je nutné oznámit místně příslušnému správci daně.

Nástupnická společnost je podle § 23c odst. 8 zákona o daních z příjmů oprávněna převzít: [13]

- rezervy a opravné položky vytvořené podle zákona o rezervách,
- daňovou ztrátu, pokud byla zanikající společnosti vyměřena - aby bylo možné daňovou ztrátu uplatnit, nesmí být uplatněna jako odčitatelná položka od základu daně zanikající společnosti, daňovou ztrátu je možné odečítat do pěti zdaňovacích období, která bezprostředně následují po zdaňovacím období, ve kterém byla ztráta zanikající společnosti vyměřena,

- položky snižující základ daně, které zanikající společnost neuplatnila.

Aby bylo možné postupovat v souladu s § 23c zákona o daních z příjmů, musí pro fúzi existovat prokazatelné ekonomické důvody. Může se jednat o restrukturalizaci nebo o zvyšování efektivity činnosti společností, které se účastní fúze.

Jak již bylo uvedeno, daňovou ztrátou je možné snižovat základ daně v pěti zdaňovacích obdobích, které následují po dosažení ztráty. V zákoně o daních z příjmů se uplatňováním daňové ztráty zabývá § 38 n a další. Daňová ztráta je definována jako rozdíl mezi náklady a příjmy. Existují i případy, kdy nelze vyměřenou a neuplatněnou daňovou ztrátou snižovat základ daně. Došlo k podstatné změně ve složení osob nebo výše podílů osob, které se podílejí na kapitálu či kontrole. Podstatnou změnou se rozumí zvýšení podílu, které se týká více než 25 % základního kapitálu nebo hlasovacích práv. Za podstatnou změnu se považuje i to, když získá člen společnosti rozhodující vliv. Jestli k takové změně došlo, se zjistí porovnáním společníků za období, za které byla ztráta vyměřena s obdobím, ve kterém byla ztráta uplatněna. Pokud došlo k podstatné změně ve složení osob a výši podílů, existuje ještě druhý způsob, jak vytvořenou ztrátu uplatnit. Správci daně se musí prokázat, že minimálně 80 % tržeb za vlastní výkony a zboží bylo vytvořeno stejnou činností, jakou provozoval poplatník v období, kdy mu byla ztráta vyměřena. Pokud budou prokázány skutečnosti ohledně tržeb, změna složení osob již nemá žádný vliv a daňová ztráta může být uplatněna jako odčitatelná položka. [21]

4.1.1 Termíny pro podání daňového přiznání

V souvislosti s daní z příjmů jsou důležité i termíny pro podání daňového přiznání. Tyto termíny se liší v závislosti na tom, kdy je rozhodný den. Pokud je rozhodný den stanovený na první den kalendářního nebo hospodářského roku, tak jsou lhůty pro podání daňového přiznání právnických osob tři měsíce nebo šest měsíců po skončení zdaňovacího období. Lhůta tři měsíce platí pro společnosti, které nemají povinnost mít účetní závěrku ověřenou auditorem a kterým daňový poradce nezajistil odklad daňového přiznání. Ostatní společnosti mají lhůtu na podání daňového přiznání šest měsíců.

Pokud je rozhodný den stanovený na jiné datum, než je první den kalendářního nebo hospodářského roku, tak všechny zúčastněné společnosti musí sestavit účetní závěrku ke dni, který předchází rozhodný den přeměny a k tomuto datu musí zpracovat daňové přiznání na daň z příjmů právnických osob. Daňové přiznání je nutno podat také za období, které přechází rozhodnému dni fúze, za které nebylo dosud daňové přiznání podáno, pokud není rozhodný den prvním dnem kalendářního nebo hospodářského roku. Toto daňové přiznání je nutné podat do konce měsíce, který následuje po měsíci, ve kterém valná hromada rozhodla o fúzi.

U nástupnické společnosti je zdaňovacím obdobím období od rozhodného dne fúze do konce kalendářního nebo hospodářského roku, ve kterém byla fúze zapsána do obchodního rejstříku. Nástupnická společnost tedy za toto období podává daňové přiznání k dani z příjmů právnických osob. [16, s. 191 - 192]

4.2 Odpisování hmotného majetku

Pokud je rozhodný den stanovený na začátek účetního období, tak si daňové odpisy z hmotného i nehmotného majetku, který je v evidenci ke dni předcházejícímu rozhodný den fúze, uplatní jak zanikající tak i nástupnická společnost v plné výši.

Podle zákona o daních z příjmů si odpisy hmotného majetku uplatňuje vlastník hmotného majetku. U přeměn je vlastníkem hmotného majetku zanikající společnosti od rozhodného dne fúze až do zápisu fúze do obchodního rejstříku nástupnická společnost. U majetku, který v rámci fúze přešel na nástupnickou společnost, má možnost uplatnit si roční daňové odpisy nástupnická společnost. Nástupnická společnost ovšem musí pokračovat v odpisování, které bylo započaté původním vlastníkem – tj. zanikající společností. Odpisování se provádí z původní vstupní ceny a není možné měnit způsob odpisování. Na závěr k odpisování hmotného majetku lze uvést, že daňové odpisy si nástupnická společnost uplatnit může, kdežto o účetních odpisech musí účtovat, protože vyjadřují skutečné opotřebení majetku. [16, s. 193]

4.3 Přecenění položek aktiv u nástupnické společnosti

Přecenění na reálnou hodnotu na základě znaleckého posudku nemá žádné daňové dopady. Nyní budou uvedeny jednotlivé složky aktiv.

4.3.1 Pozemky

Podle zákona o daních z příjmů se za daňově uznatelný náklad považuje pořizovací cena pozemku. U pozemku, který byl získán přeměnou, je při prodeji nákladem pořizovací cena, kterou eviduje zanikající společnost před přeměnou. Není zde vliv na reálnou hodnotu. [16, s. 195]

4.3.2 Dlouhodobý majetek

U dlouhodobého hmotného majetku musí nástupnická společnost pokračovat v odpisování, které započal původní vlastník. Vychází se z původní vstupní ceny a je nutné dodržet i způsob odpisování.

U dlouhodobého drobného hmotného majetku se za daňově účinný náklad považují účetní odpisy. Účetní odpisy je možné považovat za daňově účinný výdaj pouze do výše účetní zůstatkové ceny, kterou eviduje zanikající společnosti před přeceněním na reálnou hodnotu. Pokud je v rámci fúze dlouhodobý drobný majetek přeceněný, tak není možné považovat odpis z této přeceněné hodnoty za daňový výdaj. [16, s. 195 - 196]

4.3.3 Dlouhodobý nehmotný majetek

Toto ustanovení se použije pro dlouhodobý nehmotný majetek, který byl pořízený po 1.1.2004. Podle zákona o daních z příjmů se dlouhodobý nehmotný majetek odepisuje podle § 32a. Nástupnická společnost má možnost uplatnit si daňový odpis u nehmotného majetku, který získala v rámci fúze, v plné výši. Stejně jako u dlouhodobého hmotného majetku i v případě dlouhodobého nehmotného majetku musí nástupnická společnost pokračovat v odpisování, které začal původní vlastník, tzn., musí se odepisovat ze stejné vstupní ceny a musí být dodržen způsob odpisování. [16, s. 196]

4.3.4 Nedokončené investice

Majetek, který se eviduje jako nedokončené investice, není možné odepisovat daňově (podle zákona o daních z příjmů) ani účetně (podle zákona o účetnictví). Pokud byly nedokončené investice získány při přeměně, za náklad na dosažení, zajištění a udržení příjmů se považuje hodnota tohoto majetku, kterou eviduje v účetnictví zanikající společnost před přeceněním tohoto majetku na reálnou hodnotu. U nedokončeného

majetku je nutné evidovat jeho původní nepřeceněnou hodnotu od zanikající společnosti. Tato hodnota se bude dále zvyšovat o náklady, které je nutné vynaložit na dokončení a uvedení investice do užívání. Tato cena pak bude základem pro výpočet daňových odpisů. Přecenění podle znaleckého posudku bude nedaňové. [16, s. 196]

4.3.5 Zásoby

Přeceňování zásob nahoru, tj. zvyšování jejich hodnoty je daňově neuznatelný náklad. Při spotřebě se bude vykazovat jiná výše daňového nákladu od zaúčtovaného nákladu. U přecenění směrem dolů, tj. snížení hodnoty zásob má nástupnická společnost možnost uplatnit při spotřebě nebo realizaci původní cenu, kterou evidovala zanikající společnost. Tato skutečnost se zohlední v daňovém přiznání. [16, s. 196]

4.3.6 Pohledávky

Podle § 24 odst. 9 zákona o daních z příjmů nástupnická společnost pokračuje u pohledávek nabytých při přeměně společnosti v tvorbě opravných položek nebo v odpisu pohledávky. Při tom postupuje tak, jako by věřitel nebyl změněn. Opravné položky a odpis pohledávky tvoří do takové výše, do které si mohla uplatnit tvorbu opravných položek nebo odpis pohledávky zanikající společnost. Zákon o daních z příjmů neumožňuje, aby byly pohledávky přeceňovány směrem nahoru, tzn., aby se jejich hodnota zvyšovala. Pokud jsou v rámci fúze pohledávky přeceňovány směrem dolů, tzn. na nižší hodnotu než je jejich nominální hodnota a pokud jejich úhrada proběhne v plné výši (tzn., že úhrada je vyšší než ocenění pohledávky znalcem), tak dochází k realizaci výnosu. Tento výnos vzniká z rozdílu mezi uhrazenou hodnotou pohledávky a oceněním pohledávky podle znaleckého posudku. [16, s. 196 - 197]

4.4 Oceňovací rozdíl k nabytému majetku

Oceňovací rozdíl k nabytému majetku z účetního hlediska byl popsán v přechozí kapitole, nyní bude pojednáno o oceňovacím rozdílu k nabytému majetku z pohledu zákona o daních z příjmů.

Podle § 23 odst. 15 zákona o daních z příjmů je součástí základu daně i rozdíl mezi oceněním podniku získaného koupí a celkovým oceněním jeho jednotlivých složek majetku, které eviduje ve svém účetnictví prodávající společnost, sníženým o převzaté

závazky. Pokud vznikne kladný oceňovací rozdíl, odepisuje se rovnoměrně po dobu 180 měsíců. Pokud vznikne záporný oceňovací rozdíl, rovněž se odepisuje po dobu 180 měsíců, ale do výnosů. Toto ustanovení ovšem nelze využít u fúzí společností, týká se pouze koupě podniku.

Ustanovením v § 23 odst. 3 písm. c) bod 4 zákona o daních z příjmů je možné snížit základ daně o oceňovací rozdíl, který vznikl jinak než koupí podniku. Tzn., že je možné základ daně snížit o zaúčtované výnosy, které souvisejí s odpisováním záporného oceňovacího rozdílu z fúze.

Podle § 25 odst. 1 písm. zh) zákona o daních z příjmů se za daňový výdaj nepovažuje oceňovací rozdíl, který vznikl jinak než koupí, pokud je podle účetních předpisů nákladem, je nutné jej vyloučit ze zaúčtovaných odpisů. Z výše uvedeného vyplývá, že odpisy oceňovacího rozdílu k nabytému majetku vzniklého fúzí, nejsou podle zákona o daních z příjmů daňovým nákladem nebo výnosem. Nástupnická společnost má možnost pokračovat v daňovém odpisování oceňovacího rozdílu, který vznikl na základě minulých transakcí. Musí být však splněna podmínka, že oceňovací rozdíl bude vykázán v zahajovací rozvaze a bude popsán v příloze k této zahajovací rozvaze. [16, s. 199]

4.5 Goodwill

Z daňového hlediska se goodwill posuzuje podle § 23 odst. 15 zákona o dani z příjmu. Goodwill, který vznikl při fúzi, není možné uplatnit daňově. Pro vyloučení goodwillu ze základu daně se použijí následující ustanovení zákona o daních z příjmů:

- § 23 odst. 3 písm. c) bod 5 – základ daně je možné snížit o částky ve výši záporného rozdílu, který vznikl mezi oceněním podniku při nabytí přeměnou a celkovou hodnotou individuálně přeceněných složek majetku, které jsou snižené o převzaté závazky (goodwill), pokud jsou zaúčtovány do výnosů,
- § 25 odst. 1 písm. zi) – za daňový výdaj nelze považovat kladný rozdíl mezi oceněním podniku při nabytí vkladem nebo přeměnou a celkovou hodnotou individuálně přeceněných složek majetku, které jsou snižené o převzaté závazky (goodwill), pokud se podle účetních předpisů jedná o náklad.

Pokud v důsledku přeměny společnosti vznikne goodwill, podle zákona o daních z příjmů nejsou odpisy goodwillu daňovým nákladem nebo výnosem. Nástupnická společnost může pokračovat v daňovém odpisování goodwillu, který vznikl z minulých transakcí. Podmínkou je, že goodwill nebude odepsán ke dni předcházející rozhodný den fúze, bude vykázán v zahajovací rozvaze a bude popsán v příloze k zahajovací rozvaze. [16, s. 199 - 200]

4.6 Daň z přidané hodnoty

Daňový subjekt zaniká až výmazem z obchodního rejstříku. Proto zanikající i nástupnická společnost podává samostatně daňové přiznání k dani z přidané hodnoty v období od rozhodného dne fúze do dne zápisu fúze do obchodního rejstříku. Nástupnická společnost se musí registrovat jako plátce DPH do dne zápisu fúze do obchodního rejstříku. Plátcem se nástupnická společnost stává dnem, kdy byla přeměna zapsána do obchodního rejstříku. Předmětem daně z přidané hodnoty je mimo jiné dodání zboží, převod nemovitosti a poskytnutí služby osobě povinné k dani, s místem plnění v tuzemsku. Při fúzi se ovšem nejedná o dodání zboží nebo o převod nemovitosti, protože přechod jmění v rámci fúze nepovažuje za změnu účelu použití majetku, proto tedy nevzniká povinnost upravit odpočet daně podle § 78 zákona o dani z přidané hodnoty. [8, st. 130]

4.7 Daň z nabytí nemovitých věcí a daň z nemovitých věcí

Převody a přechody majetku mezi právnickými osobami při sloučení, splynutí, rozdělení nebo při přeměně jsou od daně z nemovitých věcí osvobozeny. Nástupnická společnost musí ovšem podat daňové přiznání k dani z převodu nemovitých věcí a v daňovém přiznání si uplatní nárok osvobození od daně. [29]

Přiznání k dani z nemovitých věcí je nutné podat do 31. ledna zdaňovacího období, daň se vyměřuje podle stavu k 1.1 roku, na který je daň vyměřena. Nástupnická společnost bude podávat přiznání k dani z nemovitosti v případě, že do konce kalendářního roku bude fúze zapsána do obchodního rejstříku a přechod nemovitosti na nástupnickou společnost bude rovněž proveden do konce kalendářního roku. Zároveň musí být podán návrh na katastr, aby provedli změny do konce kalendářního roku. Pokud bude výše uvedené splněno, daňové přiznání bude podávat nástupnická společnost. [26]

4.8 Daň silniční

Nástupnická společnost má povinnost podat za zaniklou společnost daňové přiznání k silniční dani do konce následujícího měsíce, kdy byla zanikající společnost vymazána z obchodního rejstříku. Daňové přiznání nástupnická společnost musí podat za část zdaňovacího období, tj. do data zápisu fúze do obchodního rejstříku. Při placení záloh na silniční daň od data zápisu fúze do obchodního rejstříku, musí nástupnická společnost vzít v potaz vozidla, které získala ze zanikající společnosti. [16, s. 208]

5 Představení zúčastněných společností

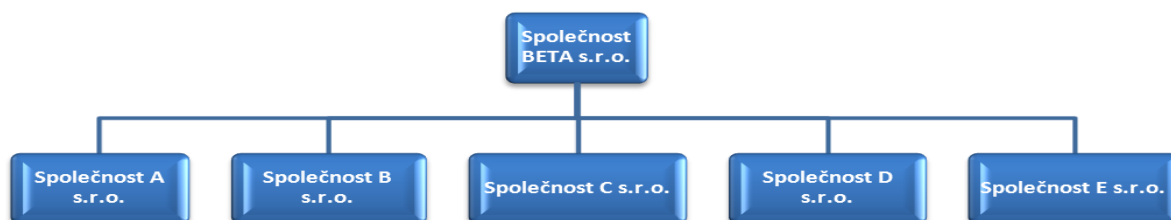
V této kapitole budou představeny zúčastněné podnikatelské subjekty z hlediska vlastnické struktury, předmětu činnosti a základních ekonomických ukazatelů. Z důvodu uvedení citlivých údajů nejsou v práci uvedena jména společností, jedná se však o reálně existující společnosti, které v práci vystupují pod fiktivními názvy společnost ALFA s.r.o. a společnost BETA s.r.o.

5.1 Popis vlastnické struktury

Společnost ALFA s.r.o. (mateřská společnost) byla zapsána do obchodního rejstříku dne 30. dubna 2013. Jednalo se o zahraniční právnickou osobu s právní formou společnost s ručením omezeným, která přemístila své sídlo do České republiky. Společnost má své sídlo v Praze 2 a je vlastněna třemi společníky, kterými jsou fyzické zahraniční osoby. Na základním kapitále ve výši 750.000 Kč se podílí stejnou výší 250.000 Kč, tvořící 1/3 obchodní podíl. Statutárním orgánem společnosti jsou dva jednatele a předseda rady jednatelů, který je oprávněn jednat za společnost v celém rozsahu a samostatně. Kromě podílů ve společnosti BETA s.r.o. nevlastní žádné další podíly v jiných společnostech.

Společnost BETA s.r.o. (dceřiná společnost) vznikla 25. února 2002 se sídlem v Praze 2. Jediným společníkem je společnost ALFA s.r.o. vlastníci 100% obchodní podíl. Základní kapitál společnosti je 3.000.000 Kč. Statutárním orgánem společnosti jsou dva jednatele a předseda rady jednatelů, který jedná za společnost samostatně. Společnost vlastní 100% podíly v dalších pěti společnostech s ručením omezeným.

Obrázek č.5: Schéma majetkové účasti spol. BETA s.r.o. v jiných společnostech

Zdroj: vlastní zpracování, 2015

Tyto dceřiné společnosti mají podobně jako mateřská společnost sídlo v Praze 2 a základní kapitál ve všech těchto společnostech činí 200.000 Kč. Vznikly v průběhu roku 2008 v souvislosti s nákupem nemovitostí.

Mateřská ani dceřiná společnost nemají žádné zaměstnance, správu majetku, účetní a další služby spojené s chodem společností zajišťují externí společnosti. Obě společnosti jsou účetními jednotkami a vedou účetnictví dle českých právních norem.

5.2 Předmět činnosti

Majoritní činnost společností ALFA s.r.o. a BETA s.r.o. představuje pronájem nemovitostí, bytů a nebytových prostor a příslušné služby. Stěžejní činnost společnosti BETA s.r.o. spočívá ve správě vlastních aktiv. Jde o pronájem a správu vlastních nemovitostí, konkrétně nebytových prostor ve třech domech umístěných v Praze 2 – Vinohradech a dále v řízení dalších společností, které jsou společností BETA s.r.o. ovládané. [obrázek č. 3. s. 38] Společnost ALFA s.r.o. se podílí na řízení dceřiné společnosti. Předmětem činnosti uvedeném v obchodním rejstříku jsou pronájem nemovitostí, bytů a nebytových prostor a výroba, obchod a služby neuvedené v přílohách 1 až 3 živnostenského zákona.

5.3 Vývoj finanční pozice a výkonnosti

V následujících tabulkách je zachycen vývoj finanční pozice – vývoj struktury aktiv a zdrojů krytí majetku a vývoj výkonnosti společnosti BETA s.r.o. za období 2008 – 2013. U společnosti ALFA s.r.o. je uvedena struktura aktiv a pasiv a výkaz zisku a ztrát za poslední uzavřené účetní období 30.4.2013 – 31.12.2013.

Tabulka č. 5: Vývoj struktury aktiv společnosti BETA s.r.o. 2008 – 2013 (v tis. Kč)

	2008	2009	2010	2011	2012	2013
AKTIVA CELKEM	801 818	876 163	762 380	713 846	605 669	621 283
Dlouhodobý majetek	316 568	417 333	353 742	312 084	239 706	232 038
- nehmotný majetek	0	0	0	0	0	0
- hmotný majetek	315 768	311 548	302 857	294 284	238 706	231 038
- finanční majetek	800	105 785	50 885	17 800	1 000	1 000
Oběžná aktiva	485 123	458 830	408 638	401 743	365 962	389 245
- pohledávky	455 288	437 468	399 755	398 169	362 445	387 327
- krátkodobý finanční majetek	29 835	21 362	8 883	3 574	3 517	1 918
Ostatní aktiva	127	0	0	19	1	0

Zdroj: vlastní zpracování, 2014

K 31.12.2013 suma aktiv společnosti BETA s.r.o. v netto hodnotách dosáhla objemu 621 283 tis. Kč. Z této částky 37% představuje hodnotu dlouhodobého majetku a 63% hodnotu oběžného majetku.

Dlouhodobý majetek společnosti zahrnuje hmotný a finanční majetek. Hmotný majetek představují stavby, samostatné movité věci a soubory movitých věcí a pozemky v netto hodnotě 231 038 tis. Kč. Finanční majetek představují podíly v ovládané osobě v netto hodnotě 1 000 tis. Kč. Nejvyšší měrou se na hodnotě dlouhodobého hmotného majetku podílí stavby.

Podstatná část aktiv je tvořena především oběžnými aktivy, a to konkrétně pohledávkami, které se podílejí na aktivech z 62%. Krátkodobé pohledávky představují pohledávky z obchodních vztahů, opravné položky k pohledávkám, poskytnuté zálohy, daň z příjmů, jiné pohledávky a dohadné účty aktivní v netto hodnotě 387 327 tis. Kč. Krátkodobý finanční majetek je součtem zůstatku pokladny a bankovních účtů v netto hodnotě 1 918 tis. Kč.

Tabulka č. 6: Struktura zdrojů krytí majetku společnosti BETA s.r.o. 2008 – 2013 (v tis. Kč)

	2008	2009	2010	2011	2012	2013
PASIVA CELKEM	801 818	876 163	762 380	713 846	605 669	621 283
Vlastní kapitál	43 095	47 877	56 594	13 315	20 837	8 899
- základní kapitál	3 000	3 000	3 000	3 000	3 000	3 000
- rezervní fond	21 957	22 057	22 057	14 321	1 288	1 288
- VH běžného úč. období	2 875	22 628	31 537	-4 006	16 549	4 611
- VH minulých let	15 263	192	0	0	0	0
Cizí zdroje	757 134	827 917	704 034	698 666	583 035	610 550
- dlouhodobé závazky	747 160	815 717	696 832	693 838	575 150	606 448
- krátkodobé závazky	9 974	12 200	7 202	4 828	7 885	4 102
- bankovní úvěry a výpomoci	0	0	0	0	0	0
Ostatní pasiva	1 589	369	1 752	1 865	1 797	1 834

Zdroj: vlastní zpracování, 2014

Cizí zdroje společnosti BETA s.r.o. zahrnují dlouhodobé a krátkodobé závazky. Dlouhodobé závazky v souhrnné výši 606 448 tis. Kč představují dlouhodobé přijaté zálohy, jiné dlouhodobé závazky a odložený daňový závazek (5 019 tis. Kč). Krátkodobé závazky představují závazky z obchodních vztahů, přijaté provozní zálohy, ostatní závazky a daň z přidané hodnoty v hodnotě 4 102 tis. Kč. Ostatní pasiva tvoří výdaje a výnosy příštích období ve výši 1 834 tis. Kč.

Tabulka č. 7: Vývoj výkonnosti společnosti BETA s.r.o. 2008 – 2013 (v tis. Kč)

	2008	2009	2010	2011	2012	2013
+ Výkony	32 854	32 168	26 842	24 478	20 674	19 275
- Výkonová spotřeba	12 676	12 572	9 789	9 754	10 384	8 421
= Přidaná hodnota	20 178	19 596	17 053	14 724	10 290	10 854
- Daně a poplatky	38	38	64	72	2 104	30
- Odpisy	15 272	9 061	9 054	9 083	8 383	7 667
+ Ostatní provozní výnosy	564	4 804	4	8	69 018	51
- Ostatní provozní náklady	129	483	842	927	48 162	919
= Provozní výsledek hospodaření	5 303	14 818	7 097	4 650	20 659	2 289
+ Výnosové úroky	362	101	25	2	45	0
- Nákladové úroky	95	20	1	2	2	0
+ Ostatní finanční výnosy	45 109	20 536	52 764	45 187	28 155	53 794
- Ostatní finanční náklady	47 074	8 327	23 305	52 774	27 033	50 587
= Finanční výsledek hospodaření	-1 698	12 290	29 483	-7 587	1 165	3 207
= Mimořádný výsledek hospodaření	0	0	0	0	0	0
= VH před zdaněním	3 605	27 108	36 580	-2 937	21 824	5 496
- daň (19%)	730	4 480	5 043	1 069	5 275	885
= VH po zdanění	2 875	22 628	31 537	-4 006	16 549	4 611

Zdroj: vlastní zpracování, 2014

Společnost BETA s.r.o. dosáhla ve sledovaném období kladného výsledku hospodaření (EAT) s výjimkou roku 2011, kdy byl výsledek hospodaření ztráta ve výši 4 006 tis. Kč. Nejvyššího kladného výsledku hospodaření ve výši 31 537 tis. Kč bylo dosaženo v roce 2010, přestože výkony oproti předchozímu roku klesly o 16,5%. U tržeb za vlastní výroby a služby je patrná klesající tendence, v roce 2013 byl pokles výkonů oproti roku 2008 ve výši 41,3%. Kolísání výsledku hospodaření je zapříčiněno zejména finančním výsledkem hospodaření. V letech 2004 – 2008 poskytla mateřská společnost, která měla své sídlo v Itálii, dlouhodobé půjčky dceřiné společnosti na financování nákupu nemovitostí. Tyto půjčky byly poskytnuty v cizí měně (EUR) a ke konci jednotlivých let jsou přeceňovány aktuálním kurzem ČNB. V závislosti na výši kurzu vznikají vysoké kurzové rozdíly zaúčtované do nákladů či výnosů. Velký nárůst ostatních finančních nákladů je patrný v letech 2011, kdy došlo k oslabení kurzu české koruny na hodnotu 25,800 Kč za 1 EUR oproti kurzu roku 2010 s hodnotou 25,060 Kč za 1 EUR. K dalšímu velkému nárůstu finančních nákladů v důsledku oslabení měnového kurzu došlo v roce 2013, kdy díky intervencím ČNB klesl kurz koruny vůči euru na hodnotu 27,440 oproti kurzu 25,140 Kč za 1 EUR v roce 2012.

Tabulka č. 8: Struktura aktiv a pasiv společnosti ALFA s.r.o. 2013 (v tis. Kč)

	2013		2013
AKTIVA CELKEM	697 404	PASIVA CELKEM	697 404
Dlouhodobý majetek	694 978	Vlastní kapitál	53 860
- nehmotný majetek	0	- základní kapitál	750
- hmotný majetek	0	- rezervní fond	309
- finanční majetek	694 978	- VH běžného úč. období	13 120
		- VH minulých let	0
		- kapitálové fondy	39 681
Oběžná aktiva	2 426	Cizí zdroje	643 544
- pohledávky	1 651	- dlouhodobé závazky	0
- krátkodobý finanční majetek	775	- krátkodobé závazky	643 544
		- bankovní úvěry a výpomoci	0
Ostatní aktiva	0	Ostatní závazky	0

Zdroj: vlastní zpracování, 2014

Dlouhodobý majetek společnosti ALFA s.r.o. je tvořen pouze finančním majetkem a to podíly v obchodních společnostech ve výši 98 213 tis. Kč a zápůjčkami ovládané společnosti ve výši 596 765 tis. Kč. Z krátkodobých pohledávek společnost eviduje daňové pohledávky ve výši 1 651 tis. Kč, zůstatek na bankovních účtech činí ke konci období 775 tis. Kč. Závazky společnosti představují krátkodobé závazky a to pohledávky z obchodních vztahů ve splatnosti ve výši 34 tis. Kč a závazky ke společníkům v souhrnné výši 643 510 tis. Kč.

Tabulka č. 9: Výsledek hospodaření společnosti ALFA s.r.o. 30.4.-31.12.2013 (v tis. Kč)

	2013
+ Výkony	0
- Výkonová spotřeba	1 377
= Přidaná hodnota	-1 377
- Daně a poplatky	8
- Odpisy	0
+ Ostatní provozní výnosy	0
- Ostatní provozní náklady	0
= Provozní výsledek hospodaření	-1 385
+ Výnosy z dlouhodobého fin. majetku	16 439
+ Ostatní finanční výnosy	36 366
- Ostatní finanční náklady	38 300
= Finanční výsledek hospodaření	14 505
= Mimořádný výsledek hospodaření	0
= VH před zdaněním	13 120
- daň (19%)	0
= VH po zdanění	13 120

Zdroj: vlastní zpracování, 2014

Za část roku 2013 dosáhla společnost ALFA s.r.o. kladného hospodářského výsledku ve výši 13 120 tis. Kč. Na tomto výsledku se podílel finanční výsledek hospodaření. Výnosy z dlouhodobého finančního majetku činily 16 439 tis. Kč, jedná se o podíly na zisku dceřiné společnosti BETA s.r.o. Ostatní finanční výnosy a náklady představují kurzový rozdíl z přecenění půjček dceřiné společnosti a závazků za společníky vedené v cizí měně. Daň z příjmu za rok 2013 byla nulová vzhledem k osvobození podílů na zisku plynoucí od dceřiné společnosti od daně z příjmu dle § 19 odst. 1 písm. ze) ZDP.

5.4 Finanční analýza

K výpočtu ukazatelů finanční analýzy byly použity výkaz zisku a ztrát a rozvaha z let 2008 – 2013. K finanční analýze je využito zejména poměrových ukazatelů, které patří mezi základní nástroje finanční analýzy.

- *Čistý pracovní kapitál (ČPK)*

Jedná se o část oběžných aktiv, která je financována dlouhodobými zdroji. Základní požadavek, kladný čistý pracovní kapitál, představuje relativně volný kapitál k zajištění hospodářské činnosti.

Tabulka č. 10: Vývoj čistého pracovního kapitálu 2008 – 2013 (v tis. Kč)

ČPK	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Čistý pracovní kapitál spol. ALFA	-	-	-	-	-	-641 118
Čistý pracovní kapitál spol. BETA	475 149	446 630	401 436	396 915	358 077	385 143

Zdroj: vlastní zpracování, 2014

Společnost ALFA s.r.o. vykázala v roce 2013 záporný ČPK vzhledem k nízkému stavu oběžných aktiv a vysokým krátkodobým závazkům. U společnosti BETA s.r.o. je požadavek na kladný ČPK dlouhodobě splněn. Od roku 2008 je vidět klesající tendence až do roku 2013, kdy došlo k navýšení ČPK oproti roku 2012 o 7,6%

- *Ukazatele likvidity*

Ukazatelé likvidity vyjadřují schopnost společnosti hradit své krátkodobé závazky.

Běžná likvidita charakterizuje relativní podíl krátkodobých dluhů na financování oběžného majetku. Hodnota tohoto ukazatele by se měla pohybovat okolo úrovně 1,5.

U ukazatele pohotové likvidity je doporučovaná hodnota okolo 1, což znamená, že zpeněžené stávající krátkodobé pohledávky a krátkodobý finanční majetek by právě stačily k úhradě stávajících krátkodobých závazků.

Okamžitá likvidita udává schopnost společnosti hradit své okamžitě splatné závazky. Jako přijatelná doporučená hodnota v praxi je v rozmezí 0,2 – 0,5.

Tabulka č. 11: Ukazatele likvidity spol. BETA s.r.o. 2008 – 2013 (2013*spol. ALFA)

Likvidita	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2013*
Okamžitá likvidita	2,99	1,75	1,23	0,74	0,45	0,47	0,0038
Pohotová likvidita	48,64	37,61	56,74	83,21	46,41	94,89	0,0038
Běžná likvidita	48,64	37,61	56,74	83,21	46,41	94,89	0,0038

Zdroj: vlastní zpracování, 2014

Hodnoty ukazatele běžné a pohotové likvidity jsou shodné vzhledem k absenci zásob a jsou ve všech letech nadprůměrně vysoké díky vysokým hodnotám krátkodobých pohledávek. Hodnota běžné likvidity se ve sledovaném období postupně snižovala až do intervalu doporučených hodnot. U společnosti ALFA s.r.o. jsou všechny hodnoty likvidity nulové vzhledem k vysokým krátkodobým závazkům.

- *Ukazatele aktivity*

Pomocí těchto ukazatelů se měří efektivnost podnikatelské činnosti a využití zdrojů, které má podnik k dispozici. Obrat by měl být co nejvyšší a doba obratu co nejkratší.

Obrat celkových aktiv je měřítkem celkového využití majetku účetní jednotky. Čím vyšší je tento ukazatel, tím více se firma považuje za efektivní.

Doba obratu pohledávek stanovuje průměrný počet dní, během nichž zůstávají odběratelé dlužni. Tento ukazatel by měl odpovídat nastaveným smluvním podmínkám s odběrateli, tzn. době splatnosti uvedené na vystavených fakturách.

Doba obratu závazků vyjadřuje, za kolik dní účetní jednotka průměrně hradí své závazky z obchodního styku. Při efektivním řízení obchodního styku se očekává, že pohledávky budou inkasovány rychleji, než jsou hrazeny závazky.

Tabulka č. 12: Ukazatele aktivity spol. BETA s.r.o. 2008 – 2013 (2013*spol. ALFA)

Ukazatele aktivity	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2013*
Obrat celkových aktiv	0,04	0,04	0,04	0,03	0,03	0,03	0,00
Doba obratu pohledávek	5 058	4 964	5 436	5 937	6 399	7 335	0,00
Doba obratu obchodních závazků	287	354	269	181	277	178	0,00

Zdroj: vlastní zpracování, 2014

Obrat celkových aktiv je velice nízký a stabilní. Ukazatel doby obratu pohledávek má v tomto případě nulovou vypovídací schopnost vzhledem k zařazeným půjčkám dceřiným společnostem do krátkodobých pohledávek (tyto půjčky lze považovat za dlouhodobé vzhledem ke splatnosti, která je delší než 1 rok). Průměrná doba potřebná k úhradě závazků je 258 dní. Z důvodu zkreslené hodnoty ukazatele doby obratu pohledávek nelze stanovit, zda jsou závazky hrazeny později než pohledávky a zda lze řízení obchodního styku považovat za efektivní. K ukazatelům aktivity patří také doba obratu zásob, tento ukazatel nebyl vzhledem k absenci zásob počítán.

- *Ukazatele rentability*

Ukazatelé poměřující zisk se zdroji, které byly vynaloženy k vytvoření tohoto zisku. Smyslem ukazatelů rentability je vyhodnotit úspěšnost dosahování cílů společnosti a zhodnocování vložených prostředků.

Měřením rentability vlastního kapitálu (ROE) vyjadřujeme výnosnost kapitálu vloženého vlastníky. Hodnota rentability vlastního kapitálu by se měla pohybovat minimálně kolem úrovně sazeb vkladových účtů.

Měřením rentability úhrnných vložených prostředků (ROA) vyjadřujeme celkovou efektivnost podniku, resp. produkční sílu. Hodnotí se reprodukce veškerého kapitálu vloženého do podniku bez ohledu na jeho původ, zda je vlastní nebo cizí.

Rentabilita tržeb vyjadřuje podíl zisku na tržbách. Ukazatel dává informaci o velikosti zisku z podnikání a definuje měřítko vytvářet nové zdroje.

Tabulka č. 13: Ukazatele rentability spol. BETA s.r.o. 2008 – 2013 (v %, 2013*spol. ALFA)

Ukazatele rentability	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2013*
Rentabilita celkového kapitálu (ROA)	0,5	3,1	4,8	-0,4	3,6	0,9	1,9
Rentabilita vlastního kapitálu (ROE)	6,7	47,3	55,7	-30,1	79,4	51,8	24,4
Rentabilita tržeb (ROS)	8,8	70,3	117,5	-16,4	80,1	23,92	0,0

Zdroj: vlastní zpracování, 2014

Hodnoty ukazatelů ROA a ROE dosahovaly ve sledovaném období kladných hodnot s výjimkou roku 2011, kde hodnoty obou ukazatelů byly záporné, což bylo zapříčiněno vysokými finančními náklady. Z vývoje ukazatele ROE je patrné, že oceňovaná společnost dosahuje vysokého zhodnocení pro vlastníka. Vzhledem ke skutečnosti, že společnost neplatí žádné nákladové úroky z půjčky poskytnuté ovládající osobou, má lepší vypovídací schopnost ukazatel ROA, jehož hodnoty se pohybují na poměrně nízké úrovni. Hodnota ukazatele ROS výrazně kolísá v návaznosti na kolísání výsledku hospodaření.

- *Ukazatele zadluženosti*

Ukazatele zadluženosti zkoumají vztah mezi cizími a vlastními zdroji. Podnik by měl použít cizí kapitál, pokud výnosnost celkového vloženého kapitálu bude vyšší, než jsou náklady spojené s jeho použitím. Při vyšším zadlužování roste finanční páka a samozřejmě také riziko.

Tabulka č. 14: Ukazatele zadluženosti spol. BETA s.r.o. 2008 – 2013 (2013* spol. ALFA)

Ukazatele zadluženosti	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2013*
Celková zadluženost (věřitelské riziko)	94,4%	94,5%	92,3%	97,9%	96,3%	98,3%	92,3%
Finanční páka (aktiva/vlastní kapitál)	18,6	18,3	13,5	53,6	29,1	69,8	13,0

Zdroj: vlastní zpracování, 2014

V případě, kdy ukazatel celkové zadluženosti dosahuje hodnot vyšších než 50%, podnik preferuje k financování svých aktivit cizí zdroje, což je patrné i v tomto případě. Společnost má významný dlouhodobý neúročený závazek vůči ovládající osobě, na který je pohlíženo jako na podřízený dluh. Společnosti nejsou financovány žádným úročeným cizím kapitálem.

Vzhledem ke vzniku společnosti ALFA s.r.o. v roce 2013 nelze stanovit vývoj finanční pozice společnosti. U společnosti BETA s.r.o. je zřejmé, že společnost nemá problémy s likviditou a výši čistého pracovního kapitálu, také rentabilita vlastního kapitálu se ve sledovaném období pohybuje ve vysokých hodnotách. Problémem je vysoká celková zadluženost plynoucí z financování mateřskou společností. Prostřednictvím fúze sloučením by bylo možné tento závazek vyloučit. Zda se sníží celková zadluženost nástupnické společnosti, bude možné zjistit po sestavení zahajovací rozvahy.

6 Popis připravované fúze

V této kapitole je představena plánovaná fúze. Jsou zde uvedeny cíle, kterých chtějí vlastníci společností fúzí dosáhnout. Následně je představen časový harmonogram fúze a uvedeny náležitosti projektu fúze.

6.1 Definice cíle fúze

Fúze je koncipována tak, že dceřiná společnost BETA s.r.o. zanikne sloučením s mateřskou společností ALFA s.r.o., která bude nástupnickou společností a pokračujícím právním subjektem v původní právní formě.

Důvodem pro přistoupení k fúzi ze strany vlastníků zúčastněných společností je zejména využití synergií při ekonomickém řízení společností, snaha minimalizovat náklady na správu společností v souvislosti se zjednodušením organizační struktury a dosažení vyššího zisku.

Vzhledem k současnému stavu, kdy mateřská společnost nevlastní žádný hmotný a nehmotný majetek, z něhož by plynul ekonomický prospěch a ani nevykazuje žádné výnosy z prodeje vlastních výrobků a služeb, pouze výnosy z dlouhodobého finančního majetku tzn. podíly na zisku dceřiné společnosti, lze fúzi sloučením zjednodušit organizační strukturu a vyloučit náklady na provoz této nevýdělečné společnosti, které dosáhly v roce 2013 částky 1 377 tis. Kč, o které by bylo možné navýšit zisk nástupnické společnosti.

V důsledku fúze se předpokládá vyloučení vzájemných závazků a pohledávek, a to zejména již dříve zmiňovaného financování dceřiné společnosti mateřskou společností ve výši 596 765 tis. Kč. Tento závazek vůči mateřské společnosti je v účetnictví dceřiné společnosti zachycen v cizí měně a ke konci jednotlivých let přeceňován dle aktuálního kurzu ČNB. Z výše závazků je zřejmé, že i minimální změna měnového kurzu bude mít za následek několika tisícové kurzové rozdíly účtované do nákladů či výnosů a ovlivní výsledek hospodaření a výši zisku, který může být následně vyplacen společníkům jako podíl na zisku. Také pravidelné úhrady závazků výrazně ovlivňují cash flow dceřiné společnosti a opět je účtováno o kurzových rozdílech.

Z výše uvedených důvodů pro přistoupení k fúzi lze uvést, že hlavními motivy pro fúzi ze strany společníků je dosažení vyššího zisku a zjednodušení organizační struktury.

6.2 Harmonogram fúze spol. BETA s.r.o. se spol. ALFA s.r.o.

Při koncipování níže uvedeného harmonogramu fúze byly zohledněny jednak požadavky platné právní úpravy, především lhůty stanovené zákonem o přeměnách, dále dny pracovního klidu a státní svátky, a termíny, kdy vychází Obchodní věstník, tzn. každou středu, pokud je pracovním dnem.

Harmonogram je zahájen dnem 31.12.2013, tedy dnem předcházejícím rozhodnému dni fúze. Stanovení rozhodného dne k 1.1.2014 se jeví jako optimální řešení pro následující účetní operace, zúčastněné společnosti nemusí provádět mimořádnou účetní závěrku ke dni předcházejícímu rozhodnému dni fúze, ale provádí konečnou účetní závěrku jako řádnou. Následně otevření účetních knih k rozhodnému dni fúze je totožné s běžným otevřením účetních knih k prvnímu dni účetního období.

V následujícím harmonogramu je uveden termín a popsána činnost, která musí být k tomuto datu provedena. Zároveň je zde uvedeno, kdo za tuto činnost nese odpovědnost a kdo se na daném úkonu podílí.

Tabulka č. 15: Harmonogram fúze spol. BETA s.r.o. se spol. ALFA s.r.o.

Termín	Činnost	Odpovědná osoba
31.12.2013	Vyhotovení řádné účetní závěrky, která se pro účely fúze stane konečnou účetní závěrkou, k tomuto dni se oceňuje jmění zanikající společnosti.	Účetní oddělení zúčastněných společností.
1.1.2014	Rozhodný den fúze, od něhož se jednání zanikající společnosti považují z účetního hlediska za jednání uskutečněná na účet nástupnické společnosti.	
31.3.2014	Sestavení řádných účetních závěrek zúčastněných společností za rok 2013.	Účetní oddělení zúčastněných společností.
15.4.2014	Audit řádných účetních závěrek zúčastněných společností.	Auditor.
30.4.2014	Návrh na jmenování soudního znalce.	Zúčastněné společnosti, advokát, znalec.

15.5.2014	Jmenování znalce pro účely ocenění jmění zanikající společnosti.	Soud.
9.6.2014	Předání podkladů znalci pro ocenění jmění ze strany zanikající společnosti.	Zúčastněné společnosti, znalec.
30.6.2014	Vyhotovení pracovního návrhu projektu fúze bez zohlednění informací z posudku znalce.	Zúčastněné společnosti, advokát.
1.7.2014	Uložení projektu fúze do sbírky listin zúčastněných společností.	Zúčastněné společnosti.
10.7.2014	Vyhotovení znaleckého posudku k rozvahovému dni.	Znalec.
10.8.2014	Zaúčtování znaleckého ocenění a sestavení zahajovací rozvahy nástupnické společnosti k rozhodnému dni.	Účetní oddělení zúčastněných společností, daňový poradce.
31.8.2014	Vyhotovení projektu fúze.	Zúčastněné společnosti, advokát.
1.9.2014	Uložení projektu fúze do sbírky listin zúčastněných společností.	Zúčastněné společnosti.
3.9.2014	Zveřejnění oznámení v Obchodním věstníku.	Obchodní věstník.
5.9.2014	Doručení pozvánek na valnou hromadu, která bude rozhodovat o fúzi.	Zúčastněné společnosti.
15.10.2014	Rozhodnutí valných hromad zúčastněných společností o fúzi.	Společníci zúčastněných společností, advokát, notář.
16.10.2014	Podání návrhu na zápis fúze do obchodního rejstříku.	Advokát.
23.10.2014	Zaslání informačního dopisu obchodním partnerům.	Zúčastněné společnosti.
31.10.2014	Předpokládaný zápis fúze do obchodního rejstříku.	Soud.
7.11.2014	Zaslání informačních dopisů orgánům státní správy.	Nástupnická společnost.

Zdroj: vlastní zpracování, 2014

Podání návrhu na zápis fúze do obchodního rejstříku je plánováno na 16.10.2014, čímž je splněna podmínka uvedená v § 10 písm. odst. 3 ZPOSD, že rozhodný den nesmí předcházet o více než 12 měsíců okamžik, kdy je podán návrh na zápis přeměny do

obchodního rejstříku. K ukončení fúze zúčastněných společností by mělo dojít k 31.10.2014, kdy je předpokládáný zápis fúze do obchodního rejstříku.

6.3 Náležitosti projektu fúze spol. BETA s.r.o. se spol. ALFA s.r.o.

V této kapitole jsou uvedeny podstatné náležitosti projektu fúze zúčastněných společností vyplývající z plánu fúze a z požadavků na dodržení právních norem dle zákona o přeměnách obchodních společností a družstev.

Projekt fúze má podobu dokumentu – smlouvy mezi zúčastněnými společnostmi a obsahuje veškeré informace rozhodné pro realizaci fúze. V případě fúze společností ALFA s.r.o. a BETA s.r.o. lze doporučit uvedení minimálně následujících bodů:

- 1) *Předmětem projektu je* úprava fúze sloučením zúčastněných společností a dále úprava vztahů zúčastněných společností do doby zápisu fúze do obchodního rejstříku.
- 2) *Uvedení zúčastněných společností*, jejich název, sídlo, IČO, uvedení soudu, kde je společnost zapsaná, oddíl, vložka, jméno a funkce osoby jednající za zúčastněné společnosti.
- 3) *Představení zúčastněných společností:*
 - zanikající společnost je společností založenou podle práva České republiky v právní formě společnost s ručením omezeným, její základní kapitál činí 3.000.000 Kč a ke dni schválení tohoto projektu je splacen v plné výši, jediným společníkem zanikající společnosti je nástupnická společnost,
 - nástupnická společnost je společností založenou podle práva České republiky v právní formě společnost s ručením omezeným, její základní kapitál činí 750.000 Kč a ke dni schválení tohoto projektu je splacen v plné výši, společníky nástupnické společnosti jsou (jména společníků č. 1, 2, 3).
- 4) Potvrzení, že se zúčastněné společnosti před schválením projektu *vzájemně seznámily s následujícími doklady:*

- konečnými účetními závěrkami zúčastněných společností ke dni 31.12.2013,
 - zahajovací rozvahou nástupnické společnosti ke dni 1.1.2014 včetně přílohy, v níž je popsáno, do jakých položek zahajovací rozvahy nástupnické společnosti byly převzaty položky vyplývající z konečné účetní závěrky zúčastněné společnosti nebo jak jinak s nimi bylo naloženo.
- 5) *Právní účinky fúze* tj. zánik zanikající společnosti a přechod jejího jmění, včetně práv a povinností, na nástupnickou společnost nastanou ke dni zápisu fúze do obchodního rejstříku.
 - 6) *Výměnný poměr podílů společníků zanikající společnosti na nástupnické společnosti* - nástupnická společnost nevymění při fúzi podíly zanikající společnosti za své podíly, pokud jsou tyto podíly v době zápisu fúze do obchodního rejstříku v jejím majetku. Vzhledem k tomu, že nástupnická společnost je jediným společníkem zanikající společnosti, nedojde k výměně podílů zanikající společnosti za podíly na nástupnické společnosti.
 - 7) *Zvýšení základního kapitálu z majetku zanikající společnosti* – nástupnická společnost zvýší při fúzi svůj základní kapitál ze jmění zanikající společnosti o částku 3.000 Kč, a to zvýšením vkladů dosavadních společníků nástupnické společnosti. Základní kapitál nástupnické společnosti bude po fúzi činit 753.000 Kč, obchodní podíly jednotlivých společníků zůstanou v nezměněné výši 1/3.
 - 8) *Společníci nástupnické společnosti* po fúzi budou dosavadní společníci nástupnické společnosti se stejnými obchodními podíly 1/3 s vklady ve výši 251.000 Kč na společníka.
 - 9) *Stanovení rozhodného dne* - zúčastněné společnosti se dohodly, že rozhodným dnem fúze je 1.1.2014. Od tohoto dne se jednání zanikající společnosti považují z účetního hlediska za jednání uskutečněná na účet nástupnické společnosti.
 - 10) *Ocenění majetku zanikající společnosti* - zanikající společnost nechala ocenit své jmění posudkem znalce, společností – uvedení jména, sídla, IČO společnosti, uvedení soudu, kde je společnost zapsaná s oddílem a vložkou. Znalec byl za

tímto účelem jmenován – uvedení příslušného soudu, usnesení č.j. ze dne, datum nabytí právní moci. Znalec ocenil jmění zanikající společnosti na částku 108 337 tis. Kč. Po promítnutí snížení odpovídající pořizovací ceně podílu na zanikající společnosti, která činí 98 213 tis. Kč, a který vlastnila nástupnická společnost před fúzí, činí hodnota jmění 10 124 tis. Kč.

- 11) *Informace k zahajovací rozvaze* - zahajovací rozvaha nástupnické společnosti k datu 1.1.2014 vychází z rozvah zúčastněných společností sestavených k 31.12.2013. Ze zahajovací rozvahy nástupnické společnosti nevyplývá, že celková ztráta nástupnické společnosti dosáhne následkem fúze takové výše, že při jejím uhrazení z disponibilních zdrojů by neuhrazená ztráta dosáhla nejméně poloviny základního kapitálu, fúze nezpůsobí úpadek nástupnické společnosti.
- 12) *Mezitimní účetní závěrka* – udělení souhlasu všech společníků, že se nebude sestavovat ani vyhotovovat mezitimní účetní závěrka žádné ze zúčastněných společností.
- 13) *Změna ve společenské smlouvě nástupnické společnosti* – z důvodu fúze dochází ke dvěma změnám společenské smlouvy nástupnické společnosti, a to ke změně ve výši vkladů jednotlivých společníků do základního kapitálu nástupnické společnosti a ke změně výše základního kapitálu nástupnické společnosti.
- 14) *Schválení projektu valnou hromadou* – fúze a projekt fúze musí být schválen pouze valnou hromadou nástupnické společnosti, neboť má dojít ke změně její společenské smlouvy.
- 15) *Informace o vydání dluhopisů, jiných cenných papírů* – zúčastněné společnost nevydaly žádné dluhopisy ani jiné cenné papíry.
- 16) *Poskytnutí zvláštních výhod* – zúčastněné společnosti neposkytnou svým jednatelům ani žádným jiným osobám žádné zvláštní výhody.
- 17) *Zpráva o přeměně, znalecká zpráva* – nepožizují se zprávy statutárních orgánů zúčastněných společností o přeměně, neboť všichni společníci všech zúčastněných společností s tím vyslovili souhlas. Znalecká zpráva o fúzi se

nevyžaduje s ohledem na skutečnost, že žádný ze společníků zúčastněných společností nepožádal o přezkoumání fúze znalcem.

18) *Uložení projektu do sbírky listin* - statutární orgány zúčastněných společností jsou povinny uložit tento projekt do sbírky listin obchodního rejstříku a zveřejnit oznámení o uložení tohoto projektu do sbírky listin a upozornění pro věřitele na jejich práva.

19) *Podání návrhu na zápis fúze do obchodního rejstříku* - po schválení fúze a tohoto projektu valnými hromadami (jediným společníkem) zúčastněných společností bude podán návrh na zápis fúze do obchodního rejstříku a zároveň podán návrh na výmaz zanikající společnosti z obchodního rejstříku.

7 Návrh účetního řešení fúze v zúčastněných společnostech

Tato kapitola je zaměřena na účetní řešení fúze u zanikající a nástupnické společnosti. Vzhledem k rozhodnému dni, který byl stanoven na 1.1.2014, sestavují obě zúčastněné společnosti k 31.12.2013 konečnou účetní závěrku jako řádnou účetní závěrku. Na základě této účetní závěrky je znalec oceněno jmění zanikající společnosti BETA s.r.o., tzn. 31.12.2013 je rozvahový den pro ocenění (dle § 73 odst. 3 zákona o přeměnách).

Následně je k rozvahovému dni sestavena zahajovací rozvaha, ve které je zachyceno přecenění jmění zanikající společnosti. Od rozvahového dne společnosti zúčastněné na přeměně otevírají účetní knihy a vedou účetnictví samostatně, a to do dne zápisu fúze společností do obchodního rejstříku (dle zákona o účetnictví § 17 odst. 3), k němuž by mělo dojít dle harmonogramu fúze do 31.10.2014.

Zanikající společnost účtuje k rozhodnému dni o ocenění majetku a závazků na reálnou hodnotu po otevření účetních knih. Veškeré následné úbytky majetku zanikající společnosti vstupují při spotřebě do hospodářského výsledku již v novém ocenění.

Ke dni zápisu fúze do obchodního rejstříku s účinky od rozhodného dne zanikající společnost odúčtuje veškeré jmění, které přechází na nástupnickou společnost, a uzavírá účetní knihy bez sestavení a vykázání účetní závěrky. Současně jsou zúčastněné společnosti povinny zajistit jednotné účetnictví za nástupnickou společnost od rozhodného dne fúze. U zanikající společnosti končí účetní období dnem předcházejícím rozhodnému dni fúze, tzn. 31.12.2013. Účetní období nástupnické společnosti je ukončeno posledním dnem účetního období, ve kterém byl proveden zápis fúze do obchodního rejstříku, tzn. 31.12.2014.

7.1 Zaúčtování přecenění k rozhodnému dni fúze

K rozhodnému dni fúze, tzn. k 1.1.2014, zanikající společnost otevírá účetní knihy a účtuje dle posudku znalce o ocenění majetku a závazků na reálnou hodnotu. Pro zaúčtování přecenění je použita technika oceňovacího rozdílu k nabytému majetku dle prováděcí vyhlášky č. 500/2002 Sb. v ustanovení § 54 odst. 2 s odkazem na využití § 24 odst. 3 písm. a) bodu 1 a 2 zákona o účetnictví. Rozdíl mezi původním a novým

oceněním se vykáže v účtové skupině 41 – Oceňovací rozdíly z přecenění při přeměnách se souvztažným zápisem na příslušné majetkové účty.

Hodnota jmění zanikající společnosti BETA s.r.o. je znalcem stanovena na částku 108 337 tis. Kč, po promítnutí snížení odpovídající pořizovací ceně podílu na zanikající společnosti, která činí 98 213 tis. Kč a kterou vlastní nástupnická společnost, činí hodnota jmění 10 124 tis. Kč. K ocenění zvolil znalec výnosového přístupu, metodou diskontovaného volného peněžního toku (metoda DCF), který je odvozen na bázi konsolidovaného finančního plánu. Hodnota neprovozního majetku je stanovena samostatně substančním oceněním a jeho hodnota je přičtena k současné hodnotě volného peněžního toku. [28]

Dle znaleckého posudku byl přeceněn na reálnou hodnotu dlouhodobý hmotný majetek - budovy A, B, C a dlouhodobý finanční majetek - podíly v ovládaných osobách (ve společnostech A, B, C, D, E). Výše oceňovacího rozdílu a reálná hodnota přeceňovaného majetku je zachycena v níže uvedených tabulkách č. 15 a č. 17.

Tabulka č. 16: Přecenění staveb spol. BETA s.r.o. na reálnou hodnotu (v Kč)

DHM	brutto hodnota	oprávky	netto hodnota	oceňovací rozdíl	reálná hodnota
Budova A	100 163 965	-46 169 595	53 994 370	4 719 105	58 713 476
Budova B	138 364 451	-57 341 603	81 022 848	7 081 393	88 104 241
Budova C	139 438 328	-64 231 889	75 206 440	30 766 330	105 972 770
Celkem	377 966 744	-167 743 087	210 223 658	42 566 828	252 790 486

Zdroj: znalecký posudek, 2014 (korunový rozdíl v součtu položek reálné hodnoty je dán zaokrouhlením na celé Kč)

Celkový oceňovací rozdíl dlouhodobého hmotného majetku činí 42 566 828 Kč a je při otevření účetních knih k rozhodnému dni fúze zaúčtován na příslušné majetkové účty 021 - Stavby se souvztažným zápisem na účet 418 - Oceňovací rozdíly z přecenění při přeměnách společností. Přecenění na reálnou hodnotu je vykázáno bez opravek, do zahajovací rozvahy vstoupí majetek podle znaleckého posudku v brutto hodnotách bez

korekce oprávkami. Počáteční stav účtu 081 - Oprávky ke stavbám v celkové výši 167 743 087 Kč je následně vyrušen oproti účtu 418 - Oceňovací rozdíly z přecenění při přeměnách společností. Metoda přecenění majetku se zrušením opravek je upřednostněna před metodou bez rušení opravek z důvodu zahájení odpisování reálné hodnoty pro nově stanovenou dobu životnosti majetku u nástupnické společnosti. Způsob účtování přecenění majetku se zrušením opravek u zanikající společnosti k 1.1.2014 je uvedeno v následující tabulce:

Tabulka č. 17: Účtování přecenění majetku se zrušením opravek (v Kč)

Popis účetního případu k 1.1.2014	Částka v Kč	Zaúčtování MD/D
Počáteční stav účtu 021 - Stavby	377 966 744	021/
Počáteční stav účtu 081 - Oprávky ke stavbám	-167 743 087	081/
Zrušení opravek ke stavbám	167 743 087	081/418
Zaúčtování přecenění účtu 021 na reálnou hodnotu	-125 176 258	021/418
Zůstatek účtu 418 - Oceňovací rozdíly z přecenění	42 566 828	/418

Zdroj: znalecký posudek, 2014 (korunový rozdíl v zůstatku účtu 418 je dán zaokrouhlením na celé Kč)

Jinou možností zrušení opravek je zaúčtování zůstatku účtu 081 přímo proti majetkovému účtu (081/021) a následné doúčtování oceňovacího rozdílu na majetkový účet a do vlastního kapitálu (021/418).

Kromě dlouhodobého hmotného majetku jsou na reálnou hodnotu přeceněny také obchodní podíly v dceřiných společnostech, které jsou v účetnictví zanikající společnosti zachyceny na účtu 061 - Podíly v ovládaných a řízených osobách v účetní hodnotě 1 000 tis. Kč. V počáteční rozvaze k 1.1.2014 je účtováno přecenění na reálnou hodnotu dle znaleckého posudku, oceňovací rozdíl je účtován na stranu MD účtu 061 se souvztažným zápisem na stranu D účtu 418 – Oceňovací rozdíly z přecenění při přeměnách společností. V případě, že by zanikající společnost vlastnila realizovatelné cenné papíry, které by byly ke konci každého účetního období přeceňovány na reálnou hodnotu se zachycením oceňovacího rozdílu na účtu 414 – Oceňovací rozdíly z přecenění majetku a závazků, bylo by přecenění tohoto majetku z důvodu fúze

účtováno na účet 414 nebo by účetní jednotka zvolila variantu zrušení minulého přeceňování na reálnou hodnotu, tj. rozpuštění zůstatku účtu 414 a přecenění pro účely přeměny by zaúčtovala na účet 418. Obě varianty se zdají totožné, avšak v případě zaúčtování oceňovacího rozdílu na účet 414 je zůstatek tohoto účtu účelově vázán k příslušnému aktivu, zůstatek účtu 418 je volně k dispozici pro vytváření základního kapitálu a dalších vlastních zdrojů nástupnické společnosti.

Tabulka č. 18: Přecenění obchodních podílů spol. BETA s.r.o. na reálnou hodnotu (v Kč)

Obchodní podíly	brutto hodnota	oprávky	netto hodnota	oceňovací rozdíl	reálná hodnota
Společnost A	200 000	-	200 000	43 236 000	43 436 000
Společnost B	200 000	-	200 000	2 812 051	3 012 051
Společnost C	200 000	-	200 000	6 636 739	6 836 739
Společnost D	200 000	-	200 000	4 159 381	4 359 381
Společnost E	200 000	-	200 000	27 000	227 000
Celkem	1 000 000	-	1 000 000	56 871 171	57 871 171

Zdroj: znalecký posudek, 2014

7.2 Stanovení výše oceňovacího rozdílu a způsob zaúčtování

Tržní hodnota jmění zanikající společnosti byla znalcem stanovena na 108 337 tis. Kč. K výpočtu byla použita výnosová metoda. Protože nedošlo k přecenění jednotlivých aktiv a závazků na reálnou hodnotu, nelze stanovit hodnotu jmění substanční metodou a využít techniku goodwillu.

Po odečtení účetní hodnoty jmění ve výši 8 899 tis. Kč od tržní hodnoty jmění, představuje částka 99 438 tis. oceňovací rozdíl vyplývající z ocenění jmění zanikající společnosti. Vypočítaná výše oceňovacího rozdílu by měla být dle § 7 odst. 10 prováděcí vyhlášky č. 500/2012 Sb. zaúčtována jako aktivum do položky B.II.9. Oceňovací rozdíl k nabytému majetku a souvztažně do vlastního kapitálu do položky A.II.4. Oceňovací rozdíly z přecenění při přeměnách a to jedním zápisem. Následně by

měl být tento majetek rovnoměrně odepisován po dobu 180 měsíců. Na základě požadavku vlastníků zúčastněných společností převzít aktiva a závazky zanikající společnosti v individuálním ocenění na reálnou hodnotu není tedy účtováno dle výše uvedeného způsobu jedním zápisem s ponecháním účetních historických cen v zahajovací rozvaze, ale celkový oceňovací rozdíl je alokován na jednotlivá aktiva dle rozvrhu znalce se zaúčtováním na stranu MD příslušného aktiva a stranu D účtu 418 – Oceňovací rozdíly z přecenění majetku a závazků při přeměnách společností, jak znázorňuje následující tabulka.

Tabulka č. 19: Zaúčtování oceňovacího rozdílu (v Kč)

Účet	Brutto	Korekce	Netto	Ocenění	MD/D	Částka
021100	100 163 965	-46 169 595	53 994 370	58 713 476	081100/418100	46 169 595
					021100/418100	-41 450 489
021200	138 364 451	-57 341 603	81 022 848	88 104 241	081200/418200	57 341 603
					021200/418200	-50 260 210
021300	139 438 328	-64 231 889	75 206 440	105 972 770	081300/418300	64 231 889
					021300/418300	-33 465 558
061100	200 000	-	200 000	43 436 000	061100/418400	43 236 000
061200	200 000	-	200 000	2 812 051	061200/418500	2 612 051
061300	200 000	-	200 000	6 636 739	061300/418600	6 436 739
061400	200 000	-	200 000	4 159 381	061400/418700	3 959 381
061500	200 000	-	200 000	227 000	061500/418800	27 000

Zdroj: vlastní zpracování, 2015

Důvodem, proč chtějí vlastníci zúčastněných společností zachytit majetek v reálné hodnotě je jeho nízká pořizovací cena, která neodpovídá tržní hodnotě. Přecenění majetku na reálnou hodnotu zajistí věrné zobrazení skutečnosti v účetnictví nástupnické společnosti. Dalším důvodem pro přecenění jednotlivých položek majetku je budoucí záměr společnosti, který předpokládá postupný prodej nevýnosného majetku. V tomto případě, kdy je přecenění znalcem oproti původním účetním hodnotám vysoké, by při

prodeji jednotlivých aktiv docházelo k vysokým účetním ziskům. V dalších letech pak naopak při odpisování oceňovacího rozdílu k účetním ztrátám.

Celkový oceňovací rozdíl činí 99 438 tis. Kč., z toho částka 56 871 tis. Kč vyplývá z přecenění majetkových účastí, což představuje oceňovací rozdíl trvalého charakteru a částka 42 567 tis. Kč se týká přeceněných nemovitostí ve vlastnictví zanikající společnosti, které jsou postupně odepisovány, a má tedy přechodný charakter. Z této položky je následně vypočítán odložený daňový závazek.

7.3 Výpočet a zaúčtování odloženého daňového závazku

V důsledku přecenění aktiv se zvyšuje účetní hodnota majetku na reálnou, ale daňová základna zůstává v původní pořizovací ceně. Tento rozdíl znamená vznik odloženého daňového závazku, který se zaúčtuje na stranu MD účtu 426 – Jiný výsledek hospodaření minulých let a na stranu D účtu 481 - Odložený daňový závazek. Jedná se o budoucí daňovou povinnost účetní jednotky, která vznikne při spotřebovávání majetku, pokud z majetku budou plynout výnosy.

Tabulka č. 20: Výpočet odloženého daňového závazku (v tis. Kč)

Popis	Částka
Oceňovací rozdíl celkem	99 438
- z toho rozdíl z přecenění majetkových účastí (trvalý charakter)	56 871
- rozdíl z přecenění nemovitostí (přechodný charakter)	42 567
Uplatněná daň	19%
Odložený daňový závazek	8 088

Zdroj: vlastní zpracování, 2015

O odloženém daňovém závazku zanikající společnost neúčtuje, vstupuje do zahajovací rozvahy nástupnické společnosti. Již dříve vykázaná odložená daň přechází na nástupnickou účetní jednotku.

7.4 Stanovení odpisů u nástupnické společnosti

Od rozhodného dne fúze, tzn. od 1.1.2014 do dne zápisu fúze do obchodního rejstříku je nástupnická společnost vlastníkem hmotného majetku zanikající společnosti. Nástupnická společnost je oprávněna si uplatnit roční daňový odpis u hmotného majetku, který na ni přešel v rámci fúze, a musí pokračovat v odepisování započatém zanikající společností z původní vstupní ceny, tzn. nástupnická společnost přebírá odpisový plán zanikající společnosti v nezměněné podobě.

Účetní odpisy si nástupnická společnost nastaví nově od rozhodného dne fúze dle očekávané doby používání majetku se vstupní cenou odpovídající reálné hodnotě stanovené na základě znaleckého posudku. Účetní odpisy by měly věrně zobrazovat opotřebení odpisovaného majetku. Vzhledem k tomu, že budovy představují nejvýznamnější část hodnoty dlouhodobých aktiv zanikající společnosti, je důležité správně stanovit jejich dobu používání. Pro stanovení doby používání u staveb a budov lze vycházet z legislativy pro oceňování majetku (zákon o oceňování majetku č. 151/1997 Sb., včetně prováděcí vyhlášky), kde je uvedena reálná ekonomická doba životnosti pro široko-zděné stavby 100 let. V současné době zanikající společnost tyto nemovitosti odepisuje 30 let. Pokud i nástupnická společnost stanoví dobu použitelnosti na 30 let, lze konstatovat, že odpisové plány budov v dlouhodobém horizontu budou podhodnocovat jejich ocenění zachycené v účetnictví. Lze doporučit pro nastavení nového odpisového plánu dobu životnosti 100 let, tyto odpisy by měly zajistit prostou reprodukci dlouhodobého majetku. Rozdíl v hodnotě účetních odpisů při stanovení doby používání na 30 a 100 let je zachycen v následující tabulce.

Tabulka č. 21: Rozdíl v hodnotě účetních odpisů při odpisování 30 a 100 let (v Kč)

DHM	Metoda účetních odpisů	Vstupní cena	Výše ročního odpisu (odepisování 30 let)	Výše ročního odpisu (odepisování 100 let)
Budova A	Časová lineární	58 713 476	1 957 116	587 135
Budova B	Časová lineární	88 104 241	2 936 808	881 042
Budova C	Časová lineární	105 972 770	3 532 426	1 059 728

Zdroj: vlastní zpracování, 2015

Samostatný movitý majetek v brutto hodnotě 143 996 tis. Kč nebyl předmětem oceňování, do zahajovací rozvahy vstupuje tento majetek v netto hodnotě 63 356 tis. Kč. Oprávky ve výši 80 640 tis. Kč jsou zrušeny účtováním přímo na účet příslušného majetku (082/022). Účetní odpisy si nástupnická společnost stanoví na základě odhadu doby použitelnosti daného majetku, aby účetní odpisy věrně zobrazovaly opotřebením odpisovaného majetku.

7.5 Metoda a postup sestavení zahajovací rozvahy k rozhodnému dni fúze

K sestavení zahajovací rozvahy je použita metoda plné konsolidace, kdy dochází k agregaci aktiv a pasiv v plné výši. Vyloučeny jsou vzájemné vztahy zúčastněných společností. V případě fúze mateřské společnosti s dceřinou dochází k vyloučení obchodního podílu mateřské společnosti proti vlastnímu kapitálu. Zároveň jsou vyloučeny vzájemné pohledávky a závazky a o případné rozdíly, které mohou tímto vyloučením vzniknout, se upraví vlastní kapitál. Postup při konsolidaci účetních závěrek do zahajovací rozvahy je následující:

- agregace všech položek aktiv z účetních závěrek fúzujících společností,
- agregace všech závazků z účetních závěrek fúzujících společností,
- eliminace vzájemných vztahů společností - vyloučení majetkové účasti nástupnické společnosti v zanikající společnosti, vyloučení půjčky poskytnuté nástupnickou společností zanikající společnosti,
- úprava struktury vlastního kapitálu dle projektu fúze.

Vysvětlení úprav jednotlivých položek v rozvaze nástupnické společnosti:

- 1) **B.II.2. Stavby** – k netto hodnotě staveb, která činí 210 224 tis. Kč, je přičten oceňovací rozdíl ve výši 42 567 tis. Kč, hodnota staveb, která vstupuje do zahajovací rozvahy, činí 252 791 tis. Kč. Souvztažně se promítá oceňovací rozdíl v položce pasiv A.II.4. Oceňovací rozdíly z přecenění při přeměnách společností.
- 2) **B.III.1. Podíly ovládaná osoba** – částka úprav ve výši 98 213 tis. Kč představuje pořizovací hodnotu obchodního podílu nástupnické společnosti v zanikající

společnosti, tato částka je z agregace vyloučena. K obchodním podílům zanikající společnosti v pořizovací hodnotě 1 000 tis. Kč je přičten oceňovací rozdíl ve výši 56.871 tis. Kč. Hodnota obchodních podílů, která vstupuje do zahajovací rozvahy, je 57 871 tis. Kč.

- 3) **B.III.4. Zápůjčky a úvěry – ovládaná nebo ovládající osoba, podstatný vliv,** finanční pohledávka nástupnické společnosti vůči zanikající společnosti ve výši 596 765 tis. Kč je v zahajovací rozvaze vyloučena, jelikož se jedná o vzájemný vztah mezi zanikající a nástupnickou společností. Současně je tato korekce provedena na straně pasiv v položce B.II.4. Závazky ke společníkům, členům družstva a k účastníkům sdružení.
- 4) **A.I.3. Základní kapitál** – navýšení základního kapitálu nástupnické společnosti z majetku zanikající společnosti o 3 tis. Kč na částku 753 tis. Kč dle projektu fúze, korekce o 2 997 tis. Kč tj. zbývající základní kapitál zanikající společnosti.
- 5) **A.II.2. Ostatní kapitálové fondy** – korekce ve výši 22 913 tis. Kč je tvořena převodem oceňovacích rozdílů z přecenění ve výši 18 501 tis. Kč, které vznikly v minulosti u společnosti ALFA s.r.o. Dále jsou zde převedeny zůstatky zákonného rezervního fondu, statutárního fondu a ostatních fondů zúčastněných společností ve výši 1 415 tis. Kč a korekce základního kapitálu 2 997 tis. Kč.
- 6) **A.II.4. Oceňovací rozdíly z přecenění při přeměnách** – v této položce jsou zachyceny oceňovací rozdíly z přecenění staveb 42 567 tis. Kč a z přecenění obchodních podílů 56 871 tis. Kč se současným vyloučením obchodního podílu nástupnické společnosti v zanikající společnosti ve výši 98 213 tis. Kč.
- 7) **A. IV.3. – Jiný hospodářský výsledek** – odložený daňový závazek ve výši 8 088 tis. Kč, který vznikl v důsledku přecenění, se souvztažně promítá v položce B.II.10. Odložený daňový závazek.
- 8) **A.V. Výsledek hospodaření běžného účetního období** – korekce ve výši 17 731 tis. Kč představuje výsledek hospodaření zúčastněných společností, který je převeden do položky A.IV.1. Nerozdělený zisk minulých let.

U ostatních položek rozvahy jsou částky metodou plné konsolidace převedeny do zahajovací rozvahy nástupnické společnosti. (viz příloha A)

8 Zhodnocení účetních a daňových dopadů fúze na nástupnickou společnost

V této kapitole jsou shrnuty účetní a daňové aspekty spojené s fúzí sloučením s dopady na nástupnickou společnost.

8.1 Účetní aspekty fúze v nástupnické společnosti

Z pohledu české účetní legislativy řeší nástupnická společnost problematiku týkající se účetního období, otevírání a uzavírání účetních knih, povinnost ověření účetní závěrky auditorem, účtování o ocenění majetku na reálnou hodnotu a následnou konsolidaci konečných účetních závěrek zúčastněných společností do zahajovací rozvahy nástupnické společnosti.

1) Účetní období nástupnické společnosti

První samostatné účetní období nástupnické společnosti je vymezeno rozhodným dnem fúze a posledním dnem kalendářního či hospodářského roku, ve kterém byla fúze zapsaná do obchodního rejstříku. V případě, že dojde k zápisu fúze od obchodního rejstříku do konce roku 2014 dle harmonogramu fúze, bude první účetní období nástupnické společnosti shodné s běžným účetním obdobím. V případě, že by k fúzi do konce roku nedošlo, končilo by účetní období 31.12.2015 a daňové přiznání k dani z příjmů právnických osob by bylo podáno za období 1.1.2014-31.12.2015.

2) Otevírání a vedení účetních knih

K rozhodnému dni fúze nástupnická společnost otevírá účetní knihy a vede své původní účetnictví samostatně tak, aby ke dni zápisu fúze do obchodního rejstříku bylo možné spojit její účetnictví s účetnictvím zanikající společnosti, tzn. musí být nastaveny shodné účetní metody a účetní rozvrh.

3) Mezeitimní účetní závěrka

V případě, že bude projekt fúze dokončen později než 6 měsíců po rozhodném dni fúze, musí být sestavena mezeitimní účetní závěrka, kdy nedochází k uzavírání účetních knih, ale je provedena inventarizace pro účely ocenění. Tato mezeitimní účetní závěrka nesmí být starší tří měsíců ke dni dokončení projektu fúze.

4) Zahajovací rozvaha k rozhodnému dni fúze

Na základě metody plné konsolidace dochází k agregaci aktiv a pasiv nástupnické a zanikající společnosti. Budovy a obchodní podíly ve vlastnictví zanikající společnosti, které byly oceněny na základě znaleckého posudku na reálnou hodnotu, vstupují do zahajovací rozvahy již v přeceněné výši, bez oprávek. Pozemky jsou zachyceny v zahajovací rozvaze v původní pořizovací ceně, samostatné movité věci v původní netto hodnotě bez oprávek. Současně jsou vyloučeny vzájemné vazby tzn. vyloučení obchodního podílu mateřské společnosti v dceřiné, vyloučení závazků dceřiné společnosti vůči mateřské z titulu financování. V důsledku přecenění položek aktiv zanikající společnosti je zaúčtován odložený daňový závazek se souvztažným zápisem do položky jiný hospodářský výsledek. Ve struktuře vlastního kapitálu je zaúčtováno přerozdělení v souladu s projektem fúze. Jedná se o převod oceňovacích rozdílů z přecenění minulých let, zůstatků rezervního, statutárního a ostatních fondů a korekce základního kapitálu do položky ostatní kapitálové fondy.

5) Spojení účetnictví za období od rozhodného dne fúze do zápisu fúze do obchodního rejstříku

Ke dni zápisu fúze do obchodního rejstříku s účinky od rozhodného dne fúze účtuje nástupnická společnost o převzetí účetnictví zanikající společnosti za období od rozhodného dne přeměny do dne zápisu fúze do obchodního rejstříku, tzn. zaúčtování nákladů a výnosů, změn v položkách aktiv a pasiv, případný úbytek oceňovacích rozdílů.

6) Konečná účetní závěrka

Konečná účetní závěrka je sestavená nástupnickou společností k poslednímu dni účetního období, ve kterém došlo k zápisu fúze do obchodního rejstříku, dle harmonogramu fúze se předpokládá uzavření účetních knih a sestavení konečné účetní závěrky k 31.12.2014. V konečné účetní závěrce se promítá majetek, pohledávky a závazky zúčastněných společností, výsledek hospodaření zanikající společnosti za období od rozhodného dne fúze do dne zápisu fúze do obchodního rejstříku, u nástupnické společnosti se jedná o výsledek hospodaření za běžné účetní období.

Při porovnání konečné účetní závěrky nástupnické společnosti k 31.12.2013 se zahajovací rozvahou k 1.1.2014, došlo ke zvýšení bilanční sumy z 697 404 tis. Kč na 723 147 tis. Kč. Hodnota vlastního kapitálu vzrostla o částku 2 037 tis. Kč na hodnotu 55 897 tis. Kč. Na straně aktiv přibyl do účetnictví nástupnické společnosti dlouhodobý hmotný majetek ve výši 273 605 tis. Kč a zároveň došlo k výraznému poklesu dlouhodobého finančního majetku z 694 978 tis. Kč na 57 871 tis. Kč v důsledku vyloučení podílů v zanikající společnosti ve výši 98 213 tis. Kč a pohledávky z titulu financování zanikající společnosti v hodnotě 596 765 tis. Kč. Nově se na straně pasiv nástupnické společnosti objevila položka odložený daňový závazek ve výši 14 991 tis. Kč tvořená daňovým závazkem zanikající společnosti a nově zaúčtovaného daňového závazku vzniklého v důsledku přecenění. Z pohledu financování cizími zdroji klesl ukazatel celkové zadluženosti o 0,3% na hodnotu 92,0%. Jedná se o financování ze strany společníků, které představuje 97% z celkových cizích zdrojů. Předpokladem je, že se tento závazek vůči společníkům bude postupně snižovat s narůstajícím ziskem. Nově bude společnost v souvislosti s nabytím dlouhodobého hmotného majetku účtovat o účetních odpisech (dle vlastního nastavení) a o daňových odpisech (dle odpisového plánu zanikající společnosti).

8.2 Daňové dopady fúze na nástupnickou společnost

U nástupnické společnosti je rozhodující datum zápisu fúze do obchodního rejstříku, od něhož se odvíjí 15- ti denní lhůta pro informování správce daně, že došlo k zápisu fúze do obchodního rejstříku.

8.2.1 Fúze z hlediska daně z příjmů

Z hlediska daně z příjmů řeší fúze § 23c zákona č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů ve znění pozdějších předpisů. Dle odst. 8 tohoto zákona je nástupnická společnost oprávněna převzít:

- daňovou ztrátu,
- rezervy a opravné položky,
- položky odčitatelné od základu daně.

V případě navrhované fúze přebírá nástupnická společnost zákonný rezervní fond a statutární a ostatní fondy ve výši 1 105 tis. Kč, které jsou v zahajovací rozvaze převedeny do položky ostatní kapitálové fondy.

V letech 2008 – 2013 zanikající společnost dosáhla kladného hospodářského výsledku s výjimkou v roce 2011, kdy výsledek hospodaření byl ztráta ve výši 4 006 tis. Kč, ta však byla následně ze zisku roku 2012 zcela pokryta. Nástupnická společnost nepřebírá od zanikající společnosti žádnou daňovou ztrátu, kterou by bylo možné uplatnit ve zdaňovacích obdobích zbývajících do pěti zdaňovacích období následujících po zdaňovacím období, ve kterém byla ztráta vyměřena. Nepřebírá také žádné jiné položky odčitatelné od základu daně.

Další položka, která může ovlivnit základ daně, jsou odpisy hmotného majetku. Dle zákona o daních z příjmů si odpisy hmotného majetku uplatňuje vlastník hmotného majetku. U přeměn společností je vlastníkem hmotného majetku zanikající společnosti od rozhodného dne fúze až do zápisu fúze do obchodního rejstříku nástupnická společnost. Od 1.1.2014 přebírá nástupnická společnost odpisovaný hmotný majetek v přeceněné výši 252 791 tis. Kč a bude pokračovat v odpisování, které bylo započato zanikající společností a to z původní vstupní ceny, bez možnosti měnit způsob odpisování. Oproti daňovým odpisům si účetní odpisy nástupnická společnost nastaví tak, aby vyjadřovaly skutečné opotřebení majetku.

Přecenění položek aktiv na reálnou hodnotu na základě znaleckého posudku nemá žádné daňové dopady. Oceňovací rozdíl, který vzniká v důsledku fúze, není možné daňově odpisovat dle § 23 odst. 15 zákona o daních z příjmů.

Vstupní cenou majetku vyloučeného z odpisování nabytého přeměnou je pořizovací cena evidovaná před jeho první přeměnou bez vlivu ocenění reálnou hodnotou. Patří zde pozemky, drobný majetek dle § 24 zákona o daních z příjmů.

V případě, kdy je rozhodný den fúze prvním dnem kalendářního roku, jako tomu je v případě fúze společností ALFA s.r.o. a BETA s.r.o., nepodává se daňové přiznání k dani z příjmů právnických osob za zanikající účetní jednotku od rozhodného dne. Daňové přiznání podává nástupnická společnost za období od rozhodného dne fúze do konce kalendářního roku, ve kterém je fúze zapsána do obchodního rejstříku, tj. dle harmonogramu fúze do 31.12.2014, daňové přiznání je podáno ve standardních termínu

tj. do 6 měsíců po skončení účetního období v případě povinnosti mít účetní závěrku ověřenou auditorem.

Zálohy na daň z příjmu hradí v případě fúze sloučením do dne předcházejícího zápisu do obchodního rejstříku nástupnická společnost dle § 38b odst. 2 a) zákona o daních z příjmů. Ode dne zápisu do obchodního rejstříku hradí zálohy nástupnická společnost ve výši a obdobích odvozených ze součtu posledních známých daňových povinností zaniklé společnosti navýšené o daňovou povinnost nástupnické společnosti.

8.2.2 Aspekty daně z přidané hodnoty v souvislosti s fúzí

Od rozhodného dne fúze až po zápis fúze do obchodního rejstříku zanikající i nástupnická společnost podává samostatně daňové přiznání k dani z přidané hodnoty.

Nástupnická společnost nebyla plátcem daně z přidané hodnoty, stává se jím však dnem zápisu do obchodního rejstříku a to v závislosti na zanikající společnosti, která plátcem daně z přidané hodnoty byla a to podle § 94 odst. 4 zákona o dani z přidané hodnoty. Nástupnická společnost je povinná se registrovat k dani z přidané hodnoty do 15 dnů ode dne zápisu přeměny do obchodního rejstříku. Za část zdaňovacího období ke dni zániku podává nástupnická společnost přiznání za zaniklého plátce dle § 101 odst. 4 zákona o dani z přidané hodnoty, a to s uvedením, že ho podává za zaniklého plátce.

Vzhledem k tomu, že zanikající společnost má povinnost krátit nárok na odpočet daně podle § 76 zákona o dani z přidané hodnoty, musí být v daňovém přiznání za poslední zdaňovací období provedeno vypořádání kráceného odpočtu daně, tzn. od 1.1.2014 do dne zrušení registrace tj. zápisu do obchodního rejstříku.

Lhůta pro podání daňového přiznání za zaniklého plátce není v § 101 odst. 4 zákona o dani z přidané hodnoty výslovně stanovena, běžně se používá lhůta do 25. dne po skončení zdaňovacího období.

8.2.3 Fúze z hlediska ostatních daní

Předmětem daně z nabytí nemovitých věcí nejsou převody a přechody majetku právnických osob při jejich přeměnách dle zákonného opatření senátu § 5 č. 340/2013 Sb., o dani z nabytí nemovitých věcí, tzn. nástupnická společnost nepodává daňové přiznání k dani z nabytí nemovitých věcí.

V případě daně z nemovitých věcí podává nástupnická společnost do 31.1. zdaňovacího období přiznání k dani z nemovitých věcí. Daň se vyměřuje podle stavu k 1.1. roku, na který je daň vyměřena. Nástupnická společnost bude podávat přiznání k dani z nemovitých věcí v případě, že do konce kalendářního roku 2014 bude fúze zapsána do obchodního rejstříku a přechod nemovitostí na nástupnickou společnost bude rovněž proveden a vklad na katastr bude podán do konce daného kalendářního roku.

Do konce následujícího měsíce po ukončení činnosti, tzn. výmazu zanikající společnosti z obchodního rejstříku, podává nástupnická společnost za zanikající společnost daňová tvrzení k dalším daním a to za část zdaňovacího období ke dni zániku, za kterou dosud nebylo podáno dle § 240a daňového řádu. Platí, pokud dojde k zániku během zdaňovacího období, např. k 1.10., daňové tvrzení nástupnická společnost podává k 30.11. Tato povinnost se vztahuje na:

- silniční daně,
- vyúčtování daně vybírané srážkou podle zvláštní sazby daně z příjmů právnických osob,
- vyúčtování daně vybírané srážkou podle zvláštní sazby daně z příjmů fyzických osob.

V případě, že by zanikající společnost v období od rozhodného dne fúze do dne zápisu fúze do obchodního rejstříku přijala nové zaměstnance, musí nástupnická společnost v průběhu 8 dnů po zápisu fúze do obchodního rejstříku ohlásit příslušné správě sociálního zabezpečení a zdravotní pojišťovně zánik zanikající společnosti fúzí. Následně by měla přehlásit zaměstnance, kteří byli v důsledku fúze převedeni na novou společnost, u místně příslušné zdravotní pojišťovny a správy sociálního zabezpečení.

V důsledku fúze vznikla nástupnické společnosti nově povinnost podat daňové přiznání **k dani z nemovitých věcí, k silniční dani a k dani z přidané hodnoty** (měsíční plátce). Před fúzí nástupnická společnost podávala pouze přiznání k dani z příjmů právnických osob.

Závěr

Cílem této diplomové práce bylo poskytnout účetní, daňovou a právní metodiku pro řešení vnitrostátních fúzí obchodních společností a její následné využití v praxi. Práce je prvotně určena pro potřeby konkrétních společností, kterým má být nápomocna při plánování a realizaci fúze sloučením.

Motivem pro uskutečnění přeměny společností fúzí je synergický efekt neboli pozitivní efekt, který plyne ze spojení dvou a více společností. Důvodem pro přistoupení k fúzi ze strany vlastníků zúčastněných společností uvedených v této práci je zejména využití synergií při ekonomickém řízení společností, snaha minimalizovat náklady na správu společností v souvislosti se zjednodušením organizační struktury a dosažení vyššího zisku.

Fúze je složitý proces, který je finančně, časově i organizačně náročný. Pro úspěšnou realizaci fúze je nezbytná součinnost řady odborníků - právníků, znalců, auditorů, daňových a ekonomických poradců, s jejichž pomocí lze minimalizovat negativní účetní, daňové a právní dopady fúze na zúčastněné společnosti. Při fúzi, jak jsem se mohla sama přesvědčit v praxi, může vzniknout celá řada otázek a problémů, na které nelze najít odpovědi v jediném dokumentu, přesto je základní problematika stejná pro všechny typy fúzí.

Z účetního hlediska lze za stěžejní problematiku u přeměny společnosti považovat účtování o ocenění majetku a závazků na reálnou hodnotu se zaúčtováním goodwillu nebo oceňovacího rozdílu k nabytému majetku. S přeceněním majetku jsou následně spojeny další účetní operace – stanovení účetních odpisů, odloženého daňového závazku. Klíčovým bodem účetního řešení fúze je sestavení zahajovací rozvahy na základě konsolidace účetních závěrek zúčastněných společností a následné spojení účetnictví zúčastněných společností ke dni zápisu fúze do obchodního rejstříku s účinky od rozhodného dne.

Kromě účetních dopadů je přeměna společnosti spojena i s řadou daňových aspektů. V důsledku fúze může vzniknout nástupnické společnosti nově povinnost registrace k daním, k podání daňového přiznání či k podání daňového tvrzení.

Závěrem lze konstatovat, že cíle stanoveného v úvodu práce bylo dosaženo. Na základě zjištěných informací o přeměně společností byla pro konkrétní společnosti, které zvažují přistoupení k fúzi, vypracována účetní, daňová a právní metodika pro řešení vnitrostátní fúze sloučením.

Seznam tabulek

- Tabulka č. 1: Příklad účtování přecenění majetku se zrušením oprávek, s. 26
- Tabulka č. 2: Příklad účtování přecenění majetku bez rušení oprávek, s. 26
- Tabulka č. 3: Příklad účtování zásob s převzetím opravných položek, s. 28
- Tabulka č. 4: Příklad účtování přecenění zásob na reálnou hodnotu, s. 29
- Tabulka č. 5: Vývoj struktury aktiv společnosti BETA s.r.o. 2008 - 2013, s. 41
- Tabulka č. 6: Struktura zdrojů krytí majetku společnosti BETA s.r.o. 2008 – 2013, s. 42
- Tabulka č. 7: Vývoj výkonnosti společnosti BETA s.r.o. 2008 – 2013, s. 43
- Tabulka č. 8: Struktura aktiv a pasív společnosti ALFA s.r.o., s. 44
- Tabulka č. 9: Výsledek hospodaření společnosti ALFA s.r.o., s. 44
- Tabulka č. 10: Vývoj čistého pracovního kapitálu 2008 – 2013, s. 45
- Tabulka č. 11: Ukazatele likvidity spol. BETA s.r.o., s. 46
- Tabulka č. 12: Ukazatele aktivity spol. BETA s.r.o., s. 47
- Tabulka č. 13: Ukazatele rentability spol. BETA s.r.o., s. 47
- Tabulka č. 14: Ukazatele zadluženosti spol. BETA s.r.o., s. 48
- Tabulka č. 15: Harmonogram fúze spol. BETA s.r.o. se spol. ALFA s.r.o., s. 50
- Tabulka č. 16: Přecenění staveb spol. BETA s.r.o. na reálnou hodnotu, s. 57
- Tabulka č. 17: Účtování přecenění majetku se zrušením oprávek, s. 58
- Tabulka č. 18: Přecenění obchodních podílů spol. BETA s.r.o. na reálnou hodnotu, s. 59
- Tabulka č. 19: Zaučtování oceňovacího rozdílu, s. 60
- Tabulka č. 20: Výpočet odloženého daňového závazku, s. 61
- Tabulka č. 21: Rozdíl v hodnotě účetních odpisů při odpisování 30 a 100 let, s. 62

Seznam obrázků

- Obrázek č. 1: Fúze sloučením, s. 15
- Obrázek č. 2: Fúze splynutím, s. 15
- Obrázek č. 3: Seznam kroků při rozhodném dnu předcházejícím přípravu projektu, s. 22
- Obrázek č. 4: Seznam kroků při rozhodném dnu následujícím za přípravou projektu, s. 22
- Obrázek č. 5: Schéma majetkové účasti spol. BETA s.r.o. v jiných společnostech, s. 40

Seznam použitých zkratk

např.	například
atd.	a tak dále
tzn.	to znamená
tj.	to jest
apod.	a podobně
tzv.	takzvaný
ZPOSD	zákon o přeměnách obchodních společností a družstev
ZDP	zákon o daních z příjmů
ÚOHS	Úřad na ochranu hospodářské soutěže
DPH	daň z přidané hodnoty
ČNB	Česká národní banka

Seznam použité literatury

- [1] BOTEK, Radim. Přecenění majetku v rámci přeměn - specialita českého výkaznictví. *Roedl.com* [online]. 2014 [cit. 2015-03-17]. Dostupné z: http://www.roedl.com/fileadmin/user_upload/Roedl_Czech_Republic/clanky/2014/Auditor_06_2014_RBO.pdf
- [2] Co je to sloučení a splynutí podniku?. *Podnikator.cz* [online]. 2012 [cit. 2015-03-07]. Dostupné z: <http://www.podnikator.cz/zacatek-podnikani/pravo/n:18875/Co-je-to-sloucen-i-a-splynuti-podniku>
- [3] DOLEČEK, Marek. Průběh přeměny. *BusinessInfo.cz* [online]. 2014 [cit. 2015-03-07]. Dostupné z: <https://www.businessinfo.cz/cs/clanky/premeny-obchodnich-korporaci-ppbi-51123.html#!&chapter=2>
- [4] DOLEČEK, Marek. Přehled hlavních typů přeměn obchodních korporací. *BusinessInfo.cz* [online]. 2014 [cit. 2015-03-07]. Dostupné z: <https://www.businessinfo.cz/cs/clanky/premeny-obchodnich-korporaci-ppbi-51123.html#!&chapter=5>

- [5] DOLEČEK, Marek. Přeměny obchodních korporací. *BusinessInfo.cz* [online]. 2014 [cit. 2015-03-07]. Dostupné z: <https://www.businessinfo.cz/cs/clanky/premeny-obchodnich-korporaci-ppbi-51123.html#!&chapter=6>
- [6] ELIÁŠ, Karel. *Kurs obchodního práva: právnické osoby jako podnikatelé*. 5. vyd. Praha: C. H. Beck, 2005, xxxvi, 617 s. ISBN 80-717-9391-4.
- [7] HLAVÁČ, Jiří. *Fúze a akvizice: proces nákupu a prodeje firem*. Vyd. 1. Praha: Oeconomica, 2010, 129 s. ISBN 978-80-245-1635-6
- [8] JOSKOVÁ, Lucie. *Fúze - právo, účetnictví a daně: praktická příručka pro realizaci vnitrostátních fúzí společností s ručením omezeným a akciových společností*. Praha: Linde, 2012, 151 s. ISBN 9788072018857.
- [9] KISLINGEROVÁ, Eva, et al. *Manažerské finance*. 3. vydání. Praha : C. H. Beck, 2010. 811 s. ISBN 978-80- 7400-194-9
- [10] MIRČEVSKÁ, Dalimila. *Fúze obchodních společností po novele*. Praha: Poradce podnikatele, 2012. ISSN 1214-522X.
- [11] PASEKOVÁ, Marie. Goodwill a oceňovací rozdíl k nabytému majetku z pohledu účetního a daňového. *Danarionline.cz*[online]. 2006 [cit. 2015-03-17]. Dostupné z: <http://www.danarionline.cz/archiv/dokument/doc-d115v91-goodwill-a-ocenovaci-rozdil-k-nabytemu-majetku-z-pohledu-ucet/>
- [12] Proces přeměny obchodních společností. *Podnikator.cz* [online]. 2012 [cit. 2015-03-07]. Dostupné z: [http://www.podnikator.cz/zacatek-podnikani-podnikani-obecne/n:17003](http://www.podnikator.cz/zacatek-podnikani/podnikani-obecne/n:17003)
- [13] SKÁLOVÁ, Jana. Účetní řešení fúzí obchodních společností. *Danarionline.cz* [online]. 2007 [cit. 2015-03-26]. Dostupné z: <http://www.ucetnikavarna.cz/archiv/dokument/doc-d2491v3257-ucetni-reseni-fuzi-obchodnich-spolecnosti/>
- [14] SKÁLOVÁ, Jana. Účetní řešení fúzí obchodních společností. *Ucetnikavarna.cz* [online]. 2007 [cit. 2015-03-07]. Dostupné z: <http://www.ucetnikavarna.cz/archiv/dokument/doc-d2491v3257-ucetni-reseni-fuzi-obchodnich-spolecnosti/>

- [15] SKÁLOVÁ, Jana. Vlastní kapitál v procesu přeměny společnosti a jeho účetní zobrazení. In: *Vse.cz* [online]. 2012 [cit. 2015-03-17]. ISSN 1802-2200. Dostupné z: <http://www.vse.cz/cfuc/299>
- [16] SKÁLOVÁ, Jana a Pěva ČOUKOVÁ. Účetní a daňové dopady transakcí v kapitálové společnosti. Vyd. 1. Praha: ASPI, 2008, 309 s. ISBN 9788073573973.
- [17] SVATOŠOVÁ, Jana a Jana TRÁVNÍČKOVÁ. Účtová osnova, České účetní standardy, postupy účtování pro podnikatele. Olomouc: Anag, 2015, sv. Účetnictví. ISBN 978-80-7263-930-4.
- [18] SYNEK, Miloslav. Podniková ekonomika. 5., přeprac. a dopl. vyd. Praha : C.H. Beck, 2010. 498 s. ISBN 9788074003363. S. 86.
- [19] VOMÁČKOVÁ, Hana. *Účetnictví akvizicí, fúzí a jiných vlastnických transakcí: (vyšší účetnictví)*. 4. aktualiz. a rozš. vyd. Praha: Polygon, 2009, 553 s. ISBN 9788072731572.
- [20] Vybraná problematika dlouhodobého hmotného a nehmotného majetku. *Fucik.cz* [online]. 2014 [cit. 2015-03-17]. Dostupné z: <http://www.fucik.cz/publikace/audit-a-ucetni-poradenstvi/vybrana-problematika-dlouhodobeho-hmotneho-a-nehmotneho-majetku/>
- [21] Zákon č. 586/1992 Sb., O daních z příjmů.
- [22] SYNEK, Miloslav, et al. Manažerská ekonomika. 4. aktualizované a rozšířené vydání. Praha : Grada Publishing, a.s., 2007. 464 s. ISBN 978-80-247-1992-4. s.378.
- [23] Tvorba a užití HDP 4. čtvrtletí 2014. *CZSO.cz* [online]. 2014 [CIT 2015-03-31] Dostupné z: <https://www.czso.cz/csu/czso/cri/tvorba-a-uziti-hdp-4-ctvrtleti-2014-xg757ohkca>
- [24] Makroekonomická predikce. *MFČR* [online]. 2015 [CIT 2015-03-31]. Dostupné z: <http://www.mfcr.cz/cs/verejny-sektor/prognozy/makroekonomicka-predikce/2015/makroekonomicka-predikce-leden-2015-20401>
- [25] Pohyb obyvatelstva - rok 2014. *CZSO.cz* [online]. 2015 [CIT 2015-03-31] Dostupné z: <https://www.czso.cz/csu/czso/cri/pohyb-obyvatelstva-4-ctvrtleti-2014-jvieceamvff>
- [26] Zákon o dani z nabytí nemovitých věcí. *BusinessInfo.cz* [online]. 2013 [CIT 2015-03-31] Dostupné z: <http://www.businessinfo.cz/cs/clanky/zakon-o-dani-z-nabyti-nemovitych-veci-44532.html#osvobozeni>

[27] Trend Report 2014. *ARTN.cz* [online]. 2013 [CIT 2015-03-31] Dostupné z: <http://artn.cz/assets/files/trend-report-2014.pdf>

[28] Prague Accounting Services s.r.o. *Znalecký posudek*. Praha: 2014.

[29] Zákonné opatření senátu č.340/2013 Sb. *Business.center.cz* [online]. 2014 [CIT 2015-04-10] Dostupné z: <http://business.center.cz/business/pravo/zakony/dan-z-nabyti-nemovitych-veci/cast1h2.aspx>

Příloha A: Zahajovací rozvaha spol. ALFA s.r.o. (v tis. Kč)

Označ	Položka	k 31.12.2013		Podíly	Financování mateřská spol.	Přecenění	k 1.1.2014
		ALFA s.r.o.	BETA s.r.o.				
	AKTIVA CELKEM	697 404	621 283	-98 213	-596 765	99 438	723 147
A.	POHLEDÁVKY ZA UPSANÝ KAPITÁL	0	0				0
B.	Dlouhodobý majetek	694 978	232 038	-98 213	-596 765	99 438	331 476
B. I.	Dlouhodobý nehmotný majetek	0	0				0
B. I. 1.	Zřizovací výdaje	0	0				0
B. I. 2.	Nehmotné výsledky výzkumu a vývoje	0	0				0
B. I. 3.	Software	0	0				0
B. I. 4.	Ocenitelná práva	0	0				0
B. I. 5.	Goodwill	0	0				0
B. I. 6.	Jiný dlouhodobý nehmotný majetek	0	0				0
B. I. 7.	Nedokončený dlouhodobý nehmotný majetek	0	0				0
B. I. 8.	Poskytnuté zálohy na dlouhodobý nehmotný majetek	0	0				0
B. II.	Dlouhodobý hmotný majetek	0	231 038	0	0	42 567	273 605
B. II. 1.	Pozemky	0	20 751				20 751
B. II. 2.	Stavby	0	210 224			42 567	252 791
B. II. 3.	Samostatné hmotné movité věci a soubory hmotných movitých věcí	0	63				63
B. II. 4.	Pěstitelské celky trvalých porostů	0	0				0
B. II. 5.	Dospělá zvířata a jejich skupiny	0	0				0
B. II. 6.	Jiný dlouhodobý hmotný majetek	0	0				0
B. II. 7.	Nedokončený dlouhodobý hmotný majetek	0	0				0
B. II. 8.	Poskytnuté zálohy na dlouhodobý hmotný majetek	0	0				0
B. II. 9.	Oceňovací rozdíl k nabytému majetku	0	0				0
B. III.	Dlouhodobý finanční majetek	694 978	1 000	-98 213	-596 765	56 871	57 871
B. III. 1.	Podíly - ovládaná osoba	98 213	1 000	-98 213		56 871	57 871
B. III. 2.	Podíly v účetních jednotkách podstatným vlivem	0	0				0
B. III. 3.	Ostatní dlouhodobé cenné papíry a podíly	0	0				0
B. III. 4.	Zápůjčky a úvěry - ovládaná nebo ovládající osoba, podstatný vliv	596 765	0		-596 765		0
B. III. 5.	Jiný dlouhodobý finanční majetek	0	0				0
B. III. 6.	Pořizovaný dlouhodobý finanční majetek	0	0				0
B. III. 7.	Poskytnuté zálohy na dlouhodobý finanční majetek	0	0				0
C.	OBĚŽNÁ AKTIVA	2 426	389 245	0	0	0	391 671
C. I.	Zásoby	0	0	0	0	0	0
C. I. 1.	Materiál	0	0				0
C. I. 2.	Nedokončená výroba a polotovary	0	0				0
C. I. 3.	Výrobky	0	0				0

Označ	Položka	ALFA s.r.o.	BETA s.r.o.	Korekce			Zahaj.roz vaha
C. I. 4.	Mladá a ostatní zvířata a jejich skupiny	0	0				0
C. I. 5.	Zboží	0	0				0
C. I. 6.	Poskytnuté zálohy na zásoby	0	0				0
C. II.	Dlouhodobé pohledávky	0	0				0
C. II. 1.	Pohledávky z obchodních vztahů	0	0				0
C. II. 2.	Pohledávky - ovládaná nebo ovládající osoba	0	0				0
C. II. 3.	Pohledávky - podstatný vliv	0	0				0
C. II. 4.	Pohledávky za společníky	0	0				0
C. II. 5.	Dlouhodobé poskytnuté zálohy	0	0				0
C. II. 6.	Dohadné účty aktivní	0	0				0
C. II. 7.	Jiné pohledávky	0	0				0
C. II. 8.	Odložená daňová pohledávka	0	0				0
C. III.	Krátkodobé pohledávky	1 651	387 327	0	0	0	388 978
C. III. 1.	Pohledávky z obchodních vztahů	0	1 471				1 471
C. III. 2.	Pohledávky - ovládaná nebo ovládající osoba	0	0				0
C. III. 3.	Pohledávky - podstatný vliv	0	0				0
C. III. 4.	Pohledávky za společníky	0	0				0
C. III. 5.	Sociální zabezpečení a zdravotní pojištění	0	0				0
C. III. 6.	Stát - daňové pohledávky	1 651	3 707				5 358
C. III. 7.	Krátkodobé poskytnuté zálohy	0	1 408				1 408
C. III. 8.	Dohadné účty aktivní	0	3 501				3 501
C. III. 9.	Jiné pohledávky	0	377 240				377 240
C. IV.	Finanční majetek	775	1 918	0	0	0	2 693
C. IV. 1.	Peníze	1	13				14
C. IV. 2.	Účty v bankách	774	1 905				2 679
C. IV. 3.	Krátkodobé cenné papíry a podíly	0	0				0
C. IV. 4.	Požizovaný krátkodobý finanční majetek	0	0				0
D. I.	Časové rozlišení	0	0	0	0	0	0
D. I. 1.	Náklady příštích období	0	0				0
D. I. 2.	Komplexní náklady příštích období	0	0				0
D. I. 3.	Příjmy příštích období	0	0				0

Označ	Položka	ALFA s.r.o. k 31.12.2013	BETA s.r.o. k 31.12.2013	Korekce	Zahaj. rozhava
	PASIVA CELKEM	697 404	621 283		723 147
A.	Vlastní kapitál	53 860	8 899		55 897
A.I.	Základní kapitál	750	3 000	-2 997	753
A.I.1.	Základní kapitál	750	3 000	-2 997	753
A.I.2.	Vlastní akcie a vlastní obchodní podíly (-)				
A.I.3.	Změny základního kapitálu				
A.II.	Kapitálové fondy	39 681	183	5 637	45 501
A.II.1.	Emisní ážio				
A.II.2.	Ostatní kapitálové fondy	21 180	183	22 913	44 276
A.II.3.	Oceňovací rozdíly z přecenění majetku a závazků	18 501		-18 501	
A.II.4.	Oceňovací rozdíly z přecenění při přeměnách			1 225	1 225
A.III.	Rezervní fondy, nedělitelný fond a ostatní fondy ze zisku	310	1 105	-1 415	
A.III.1.	Zákonný rezervní fond/Nedělitelný fond	310	300	-610	
A.III.2.	Statutární a ostatní fondy		805	-805	
A.IV.	Výsledek hospodaření minulých let			9 643	9 643
A.IV.1.	Nerozdělený zisk minulých let			17 731	17 731
A.IV.2.	Neuhrazená ztráta minulých let				
A.IV.3.	Jiný hospodářský výsledek minulých let			-8 088	-8 088
A.V.	Výsledek hospodaření běžného účetního období (+ -)	13 120	4 611	-17 731	
B.	Cizí zdroje	643 544	610 549	-588 677	665 417
B.I.	Rezervy				
B.I.1.	Rezervy podle zvláštních právních předpisů				
B.I.2.	Rezerva na důchody a podobné závazky				
B.I.3.	Rezerva na daň z příjmů				
B.I.4.	Ostatní rezervy				
B.II.	Dlouhodobé závazky		606 448	-588 677	17 771
B.II.1.	Závazky z obchodních vztahů				
B.II.2.	Závazky - ovládající a řídicí osoba				
B.II.3.	Závazky - podstatný vliv				
B.II.4.	Závazky ke společníkům, členům družstva a k účastníkům sdružení		596 765	-596 765	
B.II.5.	Dlouhodobé přijaté zálohy		2 780		2 780
B.II.6.	Vydané dluhopisy				
B.II.7.	Dlouhodobé směnky k úhradě				
B.II.8.	Dohadné účty pasivní				
B.II.9.	Jiné závazky				
B.II.10.	Odložený daňový závazek		6 903	8 088	14 991

Označ	Položka	ALFA s.r.o. k 31.12.2013	BETA s.r.o. k 31.12.2013	Korekce	Zahaj. rozhava
B.III.	Krátkodobé závazky	643 544	4 102		647 646
B.III.1.	Závazky z obchodních vztahů	34	462		496
B.III.2.	Závazky - ovládající a řídící osoba				
B.III.3.	Závazky - podstatný vliv				
B.III.4.	Závazky ke společníkům, členům družstva a k účastníkům sdružení	643 510			643 510
B.III.5.	Závazky k zaměstnancům				
B.III.6.	Závazky ze sociálního zabezpečení a zdravotního pojištění				
B.III.7.	Stát - daňové závazky a dotace		79		79
B.III.8.	Krátkodobé přijaté zálohy		3 559		3 559
B.III.9.	Vydané dluhopisy				
B.III.10.	Dohadné účty pasivní				
B.III.11.	Jiné závazky		2		2
B.IV.	Bankovní úvěry a výpomoci				
B.IV.1.	Bankovní úvěry dlouhodobé				
B.IV.2.	Krátkodobé bankovní úvěry				
B.IV.3.	Krátkodobé finanční výpomoci				
C. I.	Časové rozlišení		1 833		1 833
C.I.1.	Výdaje příštích období		1 450		1 450
C.I.2.	Výnosy příštích období		383		383

Zdroj: vlastní zpracování, 2015

9 Abstrakt

FUSEKOVÁ, Denisa. Fúze obchodních společností z účetního a daňového hlediska Praha, 2015. Diplomová práce. Západočeská univerzita v Plzni, Fakulta ekonomická.

Klíčová slova: fúze, rozhodný den fúze, zahajovací rozvaha, konsolidace, daně

Diplomová práce řeší fúze a jejich účetní a daňové aspekty dle platné legislativy České republiky. Práce má za cíl vytvořit metodiku pro řešení vnitrostátní fúze sloučením. V teoretické části je vysvětlena problematika spojování podniků, jejich ekonomická podstata, typy fúzí, motivy a rizika fúzí. Dále jsou uvedeny účetní a daňové aspekty fúze. V praktické části jsou představeny fúzující společnosti, projekt a harmonogram fúze. Následně je uvedeno účetní řešení fúze, způsob účtování o ocenění majetku na reálnou hodnotu, stanovení účetních odpisů, odloženého daňového závazku a metoda konsolidace účetních závěrek. U nástupnické společnosti jsou uvedeny daňové dopady fúze, povinnost registrace k daním, podání daňového přiznání, oznamovací povinnost.

10 Abstract

FUSEKOVÁ, Denisa. Mergers from accounting and tax point of view

Praha, 2015. The Graduation Theses. University of West in Plzeň, Faculty of economic.

Keywords: merger, effective date of the merger, opening Balanced Sheet, consolidation, taxation.

The Graduation Theses is targeted at mergers and their accounting and tax aspects from the czech law point of view. The theses focuses on developing methodology for the solution of czech mergers. In the theoretical part is explained the issue of the merger, their economic substance, the types of merger, the motives and risks of the merger. The following are the accounting and tax aspects of mergers. In the practical part are presented merging companies, the project and schedule of merger. Then is stated accounting treatment of the merger, the method of accounting valuation at fair value, the calculation of accounting depreciation and deferred tax liability, methods of consolidating financial statements. Then are listed tax implications of the merger on the acquired company, the registration to the tax, filing tax returns.